ሓዳስ ኤርትራ

መበል 33 ዓመት ቁ.103 | ዓርቢ 29 ታሕሳስ 2023 | ገጻት 8 ዋጋ 2.00 ናቕፋ

ገጽ 2
ቁጉጡ ዲኻ...?

ገጽ 3
ጀማልን ሰድራኡን ኣብ ክበባ ናቕፋ

ገጽ 4

ማእከል - ጽብጻብ ዓመታዊ ገምጋም ሰራሕ ንኡሳን ዞባታትን መሻርኽትን

ገጽ 5
"ሕሪ ሕሰፋይ እዩ..."

ገጽ 7
ኣርባዕተ ኣሰመራ ናብ ፍርቂ ፍጻመ ሰጊሮ

ሃብቲ ገረብን እንስሳ ዘጉዳምን ኣብ ምስሳን ተራ ነፍሲ-ወከፍ ዜጋ ክዓዝዝ ተሓቲቱ

ሃብቲ ገረብን እንስሳ ዘጉዳምን ኣብ ምስሳን - ነፍሲ-ወከፍ ዜጋ ኣብ ምክልኻል ብርሰትን ንዋየ ፈታት ምግራብን ተራኡ ከዕዘዙ በዓልሰልጣን ኣግራብን እንስሳ ዘጉዳምን ብ26 ታሕሳስ ኣብ ዙዩዶ ገምጋም ጸዊዕ።

ኣብ ገቐረበ ጽብጻቡ እቲ ንብርሰት ኣግራብ ኣውራ ጠንቂ ዝኸውን ዘሎ ተርእዮ - ንሕርሻን ልምዓት ጀራዲንን ተዛሊሉ ዝዝበር ምቑጥጽጥ ኣግራብ፣ ፍትው መዳኒ፣ ሰበኽሳዊ መሳብር፣ ዘጊታዊ ሃልኪ ጸዓት፣ ባርዕ ሞርር... ምኳኑ ተገሊጹ።

ኣብ 2023፡ ልዕሊ 5.2 ሚልዮን ፈልሲ ገረብ - ብልዑል ተሳትፎ ህዝቢን ሰራዊትን ነፀምኣተኞስ፣ ኣስታት 7 ሽሕ ሄክታር ቀናታዊ ዛላ ነፀምኣተሰርሐን ኣስታት 5,000 ሄክታር ነፀምኣጸዝሽ፣ ልዕሊ 265 ሽሕ ሜትሮ ኩቦ ከተሪ ነፀምኣተሰርሐን ልዕሊ 103 ሽሕ ሜትሮ ኩቦ ነፀምኣጸዝሽን ተሓብሩ።

ዝተተኽለ ፈልሲታት ብመንጽሮ ተ ዝለለ ክርኢ እንስኳ፡ ኣብ ዞባ ደቡብ 89 ሚእታዊት፡ ዓንሰባ 84 ሚእታዊት፡ ጋሽ-ባርካ 71 ሚእታዊት፡ ማእከል 52 ሚእታዊት፡ ሰሜናዊ ቀይሕ ባሕሪ 61 ሚእታዊት፡ ኣብ ደቡባዊ ቀይሕ ባሕሪ ደግ 42 ሚእታዊት ነፀግዘኸኑ ተገሊጹ።

ኩነታት እንስሳ ዘጉዳም ብዘምልከት፡ ኣብ ዞባ ሰሜናዊ ቀይሕ ባሕሪ ብሰንኪ ዋሕዲ ማይ ክዝር ዋኒን ሃድንን ከቢድ ሃስያ ደመርድ ነፀማሎ ዝጠቕሰ ጽብጻቡ 262 እንስሳታት ዘጉዳም ሞይተን ነፀምኣተሪኽበ ኣመልኪቱ።

ዋና ኣኪዳዲ ስራሕ በዓልሰልጣን ኣግራብን እንስሳ ዘጉዳምን ኮሎኔል ክንፈ ሃቡየጋ፡ ኣብ ልዕሊ ኣግራብን እንስሳ ዘጉዳምን ዘጋጥም ዘሎ ሓደጋታት ብርሰት፡ ባርዕን ካልእን ዘተሓሳስብ ምኳኑ ጠቒሱ፡ ንምግታኡ ኣብ ዝወጠሑ መደባት ተራ ተሳተፍቲ ክብ ክብል ኣዘኻኺሩ።

ዓዲ-ቐይሕ - 142 ተመሃሮን ሰራሕተኛታትን ኮሌጅ ብሞያ ሰልጢኖም

ኣብ ኮሌጅ ንግድን ማሕበራዊ ሳይንስ ፍልጠትን ዓዲ-ቐይሕ ጐደኒ-ጐደኒ ሽፋ ኣካዳሚያዊ ትምህርቲ - ንሰሰት ኣዋርሕ ብሞያ ዝሰልጠኑ 142 ተመሃሮን ሰራሕተኛታትን ብ21 ታሕሳስ ተመሪቕምሉ።

እቲ ትምህርቲ ዳታ በይዝ ኣርትዖት፡ ምትካል ደሽን ግራፊክስን ዘጠቓለለ ምንባሩ ጸሓፊት ሃማሙተኤ ኣብ'ቲ ኮሌጅ መንእሰይ ትዕስስቲ ዕቑባይ ሓቢሩ።

ዲን ኮሌጅ ንግድን ማሕበራዊ ሳይንስ ፍልጠትን ዶ/ር እስቲፋኖስ ሃይለማርያም፡ እቲ መደብ - ተመሃሮ ጐደኒ-ጐደኒ ኣካዳሚያዊ ትምህርቶም ሞያዊ ትምህርቲ ክቐስሙ ዝኾለመ ምኳኑ ገሊጾ።

ኣብ ሃማሙተኤ ሓሊፈት ዞባ ሳዋን ትትሳት ላዕለዋይ ትምህርትን ወ/ሮ መንሱራ እስማኤል ደማ፡ ተመሪቕቲ ዝቐሰምዎ ሞያ ብቐጻሊ ጸዕሪን ግብራዊ ስራሕን ኮማዕበልዎ ተሓቢዮ።

ልኡኽ ኮሚሽን ባህልን ስፖርትን፡ ኣብ ኣህጉራዊ ፈስቲቫል ፊልም ተሳቲፉ

ልኡኽ ኮሚሽን ባህልን ስፖርትን ኤርትራ፡ ካብ 16 ክሳብ 22 ታሕሳስ ኣብ ከተማ ሳንያ - ቻይና ኣብ ዝተቓንዐ 5ይ ኣህጉራዊ ፈስቲቫል ፊልም ተሳቲፉ።

እዚ ዓመት መጽአ ኣብ ደሴት ኻይናን ዝጸንገድ ኣህጉራዊ ፈስቲቫል ፊልም፡ ንኣህጉራዊ ፈስቲቫላት ፊልም ሻንዝይን በይጂንን ተኸዚሉ፡ ኣብ ቻይና ሳልሳይ ዝዓበየ እዩ።

ኣብዚ ኣብ ሰሳስተ ምድባት - ማለት ሓጺር ፊልም፡ ፊቸር ፊልምን ሰነዳዊ ፊልምን ዘተኩረ ስርሓት ንውድድር ዝቐርበሉ ፈስቲቫል፡ ሰሚ ዓመት ካብ 109 ሃገራት ካብ ዝቐረበ 4 ሽሕ ፊልምታት፡ 'ፋሚሊ ፖርትረይት' (Family portrait) ዘርእስታ ኣመራጽቲት "ፊቸር ፊልም"ን "ቸኮ ሓረም" ዘርእስታ ኣፍሪቃዊት "ሰነዳዊት ፊልም"ን ተሸሊመት።

ልኡኽ ኮሚሽን ባህልን ስፖርትን ምስ ወደብቲ ናይ'ቲ ፈስቲቫል፡ ነፀምኡ'ወን ብርክት ዝበሉ ኣሊይቲ ጸሓፍቲ፡ ተዋስኦታትን ሃለስትን ፊልምታት ብምርኻብ ተመክሮ ተለዋዊጡ።

ኣብ መወዳኢታ፡ ኣዳለውን ኣወዛደን ናይ'ቲ ፈስቲቫል፡ ኤርትራ ኣብ ዝመጽእ ግዜ ካብ ዕድምቲ ናብ ተወዳዳሪት ብምስጋር - ፊልምታታ ከተቕርብ ዕድመ ኣቕሪቡ።

ኢጣልያ - ኣስታት 53 ሽሕ ዩሮ ተበርኪቱ

ኤርትራውያን ውዳቤታት ኣብ ኢጣልያ፡ 52,888 ዩሮ ንመሳሰሊ ማሽን ሕድሪ ሶምኤታት ነፀዝበርከቱ ቤት-ጽሕፈት ህዝቢ ኣብ ከተማ ጉዳይት ሓቢሩ።

በዚ መሳረት፡ ካብ ከተማ ሮማ 18,127 ዩሮ፡ ከተማ ካታንያ 1,500 ዩሮ፡ ከተማ ፓለርሞ 210 ዩሮ፡ ከተማ ባሪ 875 ዩሮ፡ ከተማ ኣብዚዞ 620 ዩሮ፡ ከተማ ናፖሊ 370 ዩሮ፡ ከተማታት ፊረንዝኡ-ፒስቶዮን 915 ዩሮ፡ ካብ ከተማ ፒዛ ድማ 970 ዩሮ ተኣኻበ።

ብተመሳሳሊ፡ ካብ ከተማ ሚላኖ 20,665 ዩሮ፡ ከተማ ቦሎኛ 3,821 ዩሮ፡ ከተማ ፓርማ 2,470 ዩሮ፡ ከተማ ቨሮና 530 ዩሮ፡ ከተማ ቶሪኖ 880 ዩሮ፡ ካብ ከተማ ብሪሻ 510 ዩሮ፡ ነፀኡ'ወን ካብ ከተማ ጀኖቫ 425 ዩሮ ተበርኪቱ።

ተጋዳላይ መሓመድ-ዓሊ እድሪስ ተሰዊኡ

ገዳም ተጋዳላይ መሓመድ-ዓሊ እድሪስ ብ27 ታሕሳስ ኣብ ማባል 80 ዓመት ዕድመኡ ተሰዊኡ።

ኣብ ወርሒ ጥሪ 1968 ኣብ ተሓኤ ዝተሰለፈ፡ ኣብ 1970 ምስ ህዝባዊ ሓይልታት ሓርነት ኤርትራ ዝተጻንበረን ገዳም ተጋዳላይ መሓመድ ዓሊ እድሪስ ካብ 1970 ክሳብ 1974 ኣብ ኢጋር ሰራዊት ነፀ ሓከም ጋንታን ሓይልን፡ ካብ 1975 ክሳብ 1985 ኣብ ክፍሲ ኣጻዋር፡ ካብ 1986 ክሳብ 1991 ኣብ ሓይሊ ባሕሪ፡ ካብ 1992 ክሳብ ዕሰተ መሳዋኣቱ ድማ ኣብ ኩጣንያ ሀገጃ ሰጠን ተመዳቢ፡ ብዘተፈላለየ ጸፍሕታት ሓሳፍት ንህዝቡን ሃገሩን ብዘወፈዩት ዘገልገለ ሓጋዜ እዩ።

ገዳም ተጋዳላይ መሓመድ-ዓሊ እድሪስ ቦዕሲ-ሓዳርን ኣቦ 6 ደቂን እዩ።

ሰኑስርዓት ቀብሪ፡ ትማሊ 28 ታሕሳስ ሰዓት 4:00 ድሕሪ-ቕትሪ ኣብ መካቡ መቓብር ሓጋዜታት ኣስመራ ተፈጺሙ።

ኩጣንያ ሀገጃ ሰጠኑ ብመሳዋኣቲ ገዳም ኣቦኡ መሓመድ-ዓሊ እድሪስ ዝተሰመየ ሓዘን እናገለጹ ንድሪብቤቱ መቓልስቱን መሳርሕቱን "ጽንዓት ይሃብኩም" ኢሉ።

ጥዕና

ሱሌማን ኣሕመድ

ቅጡዕ ዲኻ. . .?

ህወኻ ስምዒት፣ ቁጥዑ ተጻራሪ ነፍሲ'ውን ድኸም ኣረኣእያ ዘንጸባርቑ ሰባት፣ ካብ'ቶም ህዱእ ዘዎጉን ዘተኣማምንን ጠባይ ዘለዎም ሰባት - ዝያዳ ብዘተፈላለዩ ሕማማት ልቢ፣ ከም ዝጥቅዑ መጽናዕትታት የመልክቱ። ህይወቱ ተዛጉዩ ካብ ዝመርሕ ሰብ ተነጽሎ ብሓሳብ ሓሳብ ዘጠበሐ ሰብ - ጠንቂ ሕማም ልቢ ዝኾነ ስምዒታት ወጥሪ ብቑሲ ከም ዝረአዩ - እቲ ሓቂ ኣብ ሕሊኻ የረደጽ።

ተጻራሪ ወይ ተጻዋኢ ባህሪ ኣለካ ዶ? ዝ. ሕቡዝ. መልሲ. ንምርኻብ ክኢላታት ማሕበራዊ ሰልፊ፣ ነፍሲመርመራ ክንዝብሉ እንኽእል ዝም ዝበሃሉ ሓሳባት ኣዳልየ'ምልና ኣለወ።

= ሬጋ ሐዘ እንክሎኹ እታ ገዝዘበ እተኾነፍል 'ነሽር'፣ ናይ ምድንጋይ ባህሪ ከተርኢ. ምስ ገዝዘበ ቀልጠፈ ይሓርቕ።

= ምሳይ ዝሑቡ ወይ ዝሰርሑ ሰባት፣ ዘኪይድዎ ስራሕ'ንጥፈት ብደቂቕ ንምፍላጥ፣ ኣብ ልዕሊኣም ጥቡቕ ምክትታል ግብይድ።

= መዕቐቢ ዘይብሉም ተናበይቲ ጎደና ክርኢ. እንክሎኹ፣ ኣብ ልዕሊ. ነብሶም ብዘዕገ ዘለዎም ትሑት ክብሪ እናሓሰብኩ ኣዘዐ ይግረምኒ።

= ዝበዝሑ ሰባት ናጻ ምስ እትሰቀዎም ኣብ ልዕሊኻ ልዑል ክብሪ ኣለዎም ዝብል እምነት ኣሎኒ።

= ናይ ኣፈራኽትይን ኣባላት ስድራይን ጠባይ ኣዝዩ እዩ ዘቐጥዎኒ።

= ኣብ ጎደና፣ ብመካይን ምስ ዝወስኑ፣ ብሕርቃን ቅልጠፍ ናይ ምስነጋሓስ ባህሪ የርኢ።

= ሰባት ምስ ዘቐጥዑኒ እቲ ዘቐጥዖ ባህሪኦም ክፈልጥዎ ክኢሎሞም እይለ።

= ሓደ ሰብ ሕማቕ ምስ ዝፈደዮ፣ ሕኒይ ክፈዲ ከይደቀሰኹ ኣሓድሮ።

= ኣብ ዝኸኣ ክነብ ዘቕርቦ ሓሳባት ናይ መወዳኣታን መደምደምታን ክኸውን እይለ።

ብመሳፒት ኣንሳልጻ ናይ'ቶም ክኢላታት ማሕበራዊ ሰልፊ፣ ካብ'ዘም ሕቡታት ካብ ሓመኸተ ንሳልሲ. 'ሓቂ' ኢሉ ዝመሳሰ ሰብ ቀልጠፋ ናይ ምቑጣዕ ባህሪ ዘለዎ እዩ። ናብ ዝኸበደ ናይ ጥዕና ጽገም ከይሰገረ፣ ብኢጋኡ ጠባዩ ከመሓይሽ ከም ዘለዎ ደማ የፍንዘቦ።

ቁጥዑ ብኸመይ ትቀጽሮ?

ቁጥዑ ምቁጽጻር እቲ ናይ ፈለማ ክትወስዶ ዝግባእካ ስጉምቲ ነቲ ዘቐጥዎኻ ነገራት ኣለሊኻ ካብኡ ምርሓቕ እዩ። ነብሶኻ ምስ ተጻዋኦትን ኣቐጣዕትን ነገራት ብዘግዝእ ከም እትሓል ግበሮ። ኣብ ጥዕናኻ ከቢድ ሳዕቤን ከይወረደ እንክሎ ክትኣልዮ ደማ ጸዓር። ዘሎካ ስምዒታት ተጻብኦን ቁጥዑን እናግበዩ ይኸይድ ከም ዘሎ እንተኸተብሃልካ ግን፣ እዝም ሰዓብም ተዘርዝሮም ዘሎዉ ሕቡታት ናብ ነብሶኻ ብምቕራብ ንነብሶኻ ክትኣታዎን ከተእምኖን ፈትን።

* ብዘዕገዝ ክቐጥዕ ናይ ብሓቂ ኣጉዳኢ ነይሩ ዶ?

* መቐጥዕይ ኩነታት ምኽኑይ ድዩ?

* ምቁጥዑይ ኣብቲ ኩነታት ክወጽን እወታዊ ስወጥን ዝረጥር ድዩ?

ንኹሉም እዝም ሕቡታት 'እወ' ዝብል መልሲ እንተሃሊኹ፣ ፈለማ ነብሶኻ ከተዝከሕልን ከተሃድእን ፈትን። ግበእ ግብሪ መልሲ ክትረክብ ሃዲእካ ምስ ዝምልከቶ ኣካል ብዘዕገ'ቲ ኩነታት ክትዝረረብ ይግባእ። ቁጥዑኻ ምኽንያት ዘይብሉ እንተኾይኑ ግን፣ ናብ ዝኸፍኣ ናይ ጥዕና ጽገም ቅድሚ ምእታወኻ ናይ ባህሪ ለወጥ ክትፈጥር ጸዓር። ምወሰዋስ ኣካላት፣ ዳኢለን ማሕበራዊ ምትሕግጋዝን ገለ ካብቶም ቁጥዑኻ ተቐጺሎ ጥዕና ልቦኻ ክትሕሉ ዝሕግዙ ኣገባባት እየምነ። ልቦኻ ከምኡ'ውን እየም ኣብ ነብኒኻ ዘሎዉ ሰባት፣ ካብቲ ተርእዮ ህድኣት ሓዩሎ ጥቕሚን እወታዊ ኣጠምዓታን ከም ዝረኽቡ ኣይትዘንግሑ።

ምንጪ፦ Core Concepts in Health

ምስሓት ሚዛን ሰብነት

ምስሓት ሚዛን ሰቡት፣ እዝና ናብ ሓንገልና ኣብ ዝሰዱ መልእኽቲ ጽገም ምስ ገለሉ እዩ ዘጋጥም። እዚ ምልክት'ዚ፣ ስምዒት ሚዛን ሰቡትና ተቐጺሩ ፍሉይ ንቕሓት ከምዝህልወና ይገብር።

ኣብ ሚዛን ሰቡት ዝኾነ ጽገም ምስ ገለሉ'ውን ኮኖ ኣልኻ እንክሎኻ ድሙ ትንቀሳቐስ ዘለኻ ሰለ ዝመሳሰካ መሬት ትዘረጋ ዘለ ኮይኑ ይስመዖ። ነዚ ወጽኢቱ ኣብ ናብራኹ ምንቅስቓስካን ጥዕናኻን ጽልዋ ይፈጥር። ናብ ደረጃ ምውኖቕ ኣብጺሑ - መነበርትን ካልእ ጥዕናዊ መጕዳእትን የስዕቡ።

ሚዛን ሰቡትና ብኸመይ ይሕሎ?

ስምዒት ሚዛን ሰቡትና፣ ዝተፈላለዩ ክፍልታትን ኣካላትን ሰቡትና፣ ብፍላይ ድማ ኣብ ዓይንና፣ እዝና ነምኡ'ውን ጭዋዳታት ናይ መሓወርና ብዘለድዎ መልእኽቲ እዩ ዝጽለ። ልዕሊ. ኩሉ ሚዛን ሰቡትና ዝቁጽር ክፍሊ. እዝና እዩ። እዚ. 'ቨስቲብዩላር ስይስተም' (vestibular system) ተዋሂሉ እዩ ዝጽዋዕ። እዚ. ኣካል'ዚ. ብዕጽምን ፈነኑቲ ተኹታትን ዝቕመ ኮይኑ ኣብ ወኻኒ. ክፍሊ. እዝና ደርጎ ዘሎ ፈሳሲ. ዝሓዘ ሻምብቆታት እዩ ዘለዎ። ኣብ እንቅስቓስ ወይ ርኢና ኣብ እዝረሉ እዋን እቲ ፈሳሲ. ብዘፈጥሮ ምንቅስቓስ - ሓንገልና ናብይ ኣንፈት ንኸይድ ነም ዘለና መልእኽቲ ይቕበል።

ክንንቀሳቐስ እንክሎና፣ 'ቨስቲብዩላር ስይስተም' ዝም ስኒ ክት መሬት ዝኣማሰለ መዛነቲ ሓይሊ፣ ምስ ዓይንና ዝፈጥሮ ርእይትን ጭዋዳታታና ዝፈጥሮ ምንቅስቓስን ኣዘግዲ. ሚዛን ሰቡትና ክንሕሉ ይገብር። 'ቨስቲብዩላር ስይስተም' ብዘኾነ ጽገም ብዘምገኽ መልእኽቲ ከወስድ እንተዘይኽኢሉ ግን፣ ሚዛን ሰቡትና ብምኑሓት ሰንሰልክል ክንብል ንገደድ።

ምልክታት ጽገም ሚዛን ሰቡት እንታይ እዩ?

እቲ ቀዳማይ ምልክት ጽገም ሚዛን ሰቡት፣ ኣብ እትሃዝሑን ደው እትብሎሉን እዋን ክትረጋጋእ የጸግረኒ፣ ሰንሰልክል ስለ እትብል ድሙ ናይ ምውኖቕ ምልክታት ተርኢ።

ጠንቅታት ጽገም ምሕለው ሚዛን ሰቡት

ናብ ምኑሓት ሚዛን ሰቡት ዘወጽሑና ጠንቅታት ብዙሓት እዮም። ገለ ካብኣም፦

* ረኽሲ. ኣብ እዝኒ፣
* ጽገም ኣብ ወኻኒ ክፋል እዝኒ፣
* መጕዳእቲ ርኢሲ፣
* ድኸም ስርዓት ዕደት ደምፃ
* ገለ ካብ ሕክምናዊ ፍወሳታት፣
* ኮሊስቶዊ ዘይምወሓህድ ኣብ ኣእምሮ፣
* ትሑት ጽቕጢ. ደምፃ
* ልዑል ጽቕጢ. ደምፃ
* ጽገም ኣብ ስርዓት መትኒ፣
* ነድሪ መሳግቡ
* ዕድመ ወዘተ እዮም።

ብዘወሃኽ. ....

= ኣብ በሪኽ ቦታ ብምኻን ወይ ብናህሪ ብመካና ብምገዳብ ዝፍጠር መንጽርር (vertigo)፣ ምኑሓት ሚዛን ሰቡት የስዕብ እዩ። እዚ ዓይነት ምልክት፣ ናብ ድሕሪት ወይ ናብ ልዕሊ. ርእሲኻ ዘሎ ብራኽ ምስ እትጥምት እዩ ዝኸሰት።

= ኣብ ወኻኒ. እዝና ዝፍጠር ረኽሲ. ወይ ቁጥዑ ጸርወርው ዘብል ስምዒት ስለ ዝፈጥር፣ ኣብ ኣቃወማኻን ኣካይዳኻን ሰንሰልክል ከብልና ይኽእል እዩ። ገንዳፅ ነምኡ'ውን ኣብ ስርዓተ እስትንፋስ ዝኸሉ ጥዕናዊ ጽገምት ምኑሓት ሚዛን ሰቡት ይፈጥር እዩ።

= ብ'መሊረ' ዝፍለጥ ኣብ እዝና ዝርኢ ሕማም (Meniere's disease)፣ ኣካይዳኻን ኣቃወማኻን ሚዛን ነምዝኸሓት ይገብር እዩ። እዚ፣ ዓቐን ናይ'ቲ ኣብ እዝና ዝኸሉ ፈሳሲ. ምዝንባህ ምስ ዝፍጠር ዝኸሰት ሕማም እዩ። ጠንቂ ናይ'ቲ ሕማም ንጹርኺ እንዘይፈሉ ክኑብ ጽምመት ከዘጽሕ ይኽእል እዩ።

= መጕዳእቲ ርእሲ፣ ኣህላኺ. ምወሰዋስ ኣካላት፣ ረኽሲ. እዝኒን ጽቕጢ. ኣየርን ፈሳሲ. ወኻኒ. እዝኒ. ናብ ማእከል ከበሮ እዝኒ. ክልሑኽ ይገብር እዩ። እዚ. ኩሉ ኣብ ሚዛን ሰቡት ጽገም ክፈጥር ነም ዝኽእል ይገለጽ።

= ገዛዝ ኣብ ባሕሪ - ምኑሓት ሚዛን ሰቡት ከሰዕብ ይኽእል እዩ። ናብ ንብር ንምምላስ ሰዓታት፣ መሳልታትን ኣዋርሕን ክወስድ ይኽእል።

ንጽጋጭ ሚዛን ሰቡት ዝተቓልዑ መን እዮም?

ሕክምናዊ ፍወሳ ትገብር እንተሎኻ ረኽሲ. ኻይረስ ምስ ዝህልወኑ ጥዕናዊ ጽገምት ናይ እዝኒ ምስ ዘጋጥመኑ መጕዳእቲ ርእሲ. ኣጋጠመኻ ምስ ዝኸበር ንጽገም ሚዛን ሰቡት ዝተቓላዕካ ክትፃወን ትኽእል ኢኻ።

ዕድመኻ ካብ 65 ዓመት ንላዕሊ. ምስ ዝኸወንኑ ነድሪ መሳግቡ ምስ ዝህልወኑ ብወሓድ ወይ ልዑል ጽቕጢ. ደም ዝተጠቓዕካ ምስ እትኸውን ንጽገም ሚዛን ሰቡት ዝያዳ ዝተቓላዕካ ኢኻ።

ጽገም ሚዛን ሰቡት ብኸመይ ይፍወስ?

ጽገም ሚዛን ሰቡት ብዘተፈላለዩ ረቛሒታት ስለ ዝፍጠር፣ ብቑሲሉ ኣለሊኻ ንምፍዋስ ኣጺጋሚ እዩ። ሓኪይም ምልክታት ናይቲ ጽገም ብምበእ ክትሕብርም እዮም ዝሓቱኻ። ኩነታት ጥዕናኻን ኣቐዳሙ ዝሰረጎ ሕማምን ነምኡ'ውን ዝወሰደኻዮ ዓይነት ፍወሳን ኣዕሚቕም ክፈልጡ ይግባእ።

ሓኪይም - ናይ ደምፃ ናይ ምስሞኑ ናይ ምንቅስቓስ ዓይኒ መርመራ ይገብሩልካ እዮም። 'ኤሚ. ኣር. ኣይ' (MRI) ነምኡ'ውን 'ሲቲ ስካን' (CT scan) ተጠቒሞም ናይ ሓንገል መርመራ ይገብሩ። ብዘወሰ ኣቃወማ እውን ምሉእ ኣፍልጦ ንምግባር መርመራታት ዋኒዱ እዮም።

ምኑሓት ሚዛን ሰቡት ብኸመይ ይፍወስ?

ጽገም ሚዛን ሰቡት፣ ብዘተፈላለዩ ኣካላት ስለ ዝፍጠር ብዙሕ ክፍሊ ኣለሊኻ ንምፍዋስ ኣጺጋሚ እዩ። ሓኪይም ምልክታት ናይቲ ጽገም ብምበእ ክትሕብርም እዮም ዝሓቱኻ፣ ኩነታት ጥዕናኻን ኣቐዳሙ ዝሰረጎ ሕማምን ነምኡ'ውን ዝወሰደኻዮ ዓይነት ፍወሳን ኣዕሚቕም ክፈልጡ ይግባእ።

ሓኪይም - ናይ ደምፃ ናይ ምስሞኑ ናይ ምንቅስቓስ ዓይኒ መርመራ ይገብሩልካ እዮም፣ 'ኤሚ. ኣር. ኣይ' (MRI) ነምኡ'ውን 'ሲቲ ስካን' (CT scan) ተጠቒሞም ናይ ሓንገል መርመራ ይገብሩ። ብዘወሰ ኣቃወማ እውን ምሉእ ኣፍልጦ ንምግባር መርመራታት ዋኒዱ እዮም።

ምንክልኻል

መብዛሕትኦም ጽገምት ሚዛን ሰቡት፣ ንምንክልኻሎም ከበድ እዩ። መብዛሕትኦኡ ንምንክልኻሎም ብሓኪይም ዝወሰነና መልእኽቲ፣ ምስ ጽቕጢ. ደም ዝተኣሳሰሩ እዮም። ትሑት ጽቕጢ. ደም ንምንክልኻል፣ ኣብ መዳልቲ እኽል ማይ ክትሰቲን ኣልኮላዊ ማሽት ካብ ምውሳድ ክትሕንግን ሓኪይም ይመኽሩ። ልዑል ጽቕጢ. ደም ንምፍዋስ ድሙ መዳልታዊ ምወሰዋስ ኣካላት ምኽሪድ የድሊ። ክብደት ሰቡት ምቁጽጻርን እትወሰዶ ጨው ምኽሪን ድማ ማዕረታዊ ነገር እዩ።

ምንጪ፦ Health line

ብዘይካ ሰኑይ መዓልታዊ እትሕተም ጋዜጣ

ዋና ኣሰናዳኢ
ኣስፍሃ ተኽለማርያም

ምክትል ኣሰናዳኢ
ብርሃነ ምሕረትኣብ

ቁ.ሰ 116266 / 201820(2220)

ቦርድ ምስንዳእ

ዮሴፍ ሃይለማርያም
ምሉእብርሃን ሃብተገብርኤል
ተስፋኣለም የማነ
ተስፋልደት መብራህቱ

ቁ.ሰ 201820 (2214)
ፋክስ. 127749 - ቁ.ሳ.ጸ. 247

ለይ-ኣውት

ትንሱኣ ፍስሃየ
ሳምራዊት ሃብተ

ቤተልሄም ታደሰ
ፍርቱና ኤፍሬም

ቅሳነት ተወልደ

ምዝርጋሕ ጋዜጣ
ቁ.ሰ.200454-07121322

ምልክታ
ቁ.ሰ 125013 - ቁ.ሳጸ. 1284

ማህደር ጀግኑ

ሽሞንዲ ዑቕባሚካኤል

ጀማልን ሰድራኡን ኣብ ከበባ ናቕፉ

<u>ቢንያም ሃይለ (ኩዶ)</u>
<u>ካልኣይ ክፋል</u>

“እቲ ካብ ኩሉ ዘደርሃዲ ሰቓይ. . .” ይብል ጀማል - “ዕምሪይ ሓወይ ነበኡ ኣብ ዝሬለጠሉ ብሃማዊ ሬሳ ኮዮ - ምስ ሬሳ ኣደይ ተጋዲሙ ድሕሪ ምጽናሕ ምስ ተበራብረ ምእቡድ ኣብዩ፡ ጠብ ሬሳ ኣዴና እናጠበዉ ክወጥጭ ዝወጻለ ኣሳቃቕት መልኪ እዩ፡ ተኸሲ ብኹሉ መኣዝን ጻዕዳ፣ ኣዲንትና ብጠኸዮት በጋሪ ማሳለ፣ ሬሳ ኣዴና ክንሕሉ ድሕሪ ምወዳኔ ምስይ ክብል እንክሎ፡ ብሓንኣብ ዝገ በኔ፡ ኣዴና ደማ ኣብ ቅድሚ ገዛና ኣብ ዝርከብ ቦታ፡ መቓብር ተኳዲቑ ናይ ዘልኣለም ሰፍራኣ ክትሕዝ ዕድል ረኸበት፡፡”

“ድሕሪ ሞት ኣዴና. . .” ይቕጽል ጀማል፡ “ዝዓበየ ጽገም ኮዮ፡ ናይ ዕምሪይ ናይ’ታ ምዕቡዩ ሓፍትና (ሰቪታ)ን ኩኒታት እዩ፡ ዕምሪይ ለይቲ ምስ መልኪ ቀስቡ ብኽዮት ኮዩ፡ ናይ መልኪስ ብርሃን ሓዘነና ነዘዘሮዎ ምኾኑ ኣሎ፡ እቲ ዝኸፈኣ ነገር ግን ናይ ለይቲ’ዩ ነይሩ፡ ነምኒ ኣቐዳም ዝጠቐሽከዎ ኣነ ቦኻሪ ገዛ ስለዘለኮኑ፡ ሓቕፊያ ምስ ደቃሽኩ ለይቲ ቀሊጠዋ ይሓደርኩ፡ እዚ ኮኣ ደቃሱ ጸኒሑ ምስ ተበራብሩ ጠብ ንምርኑብ ሃነስ ይብሃ’ሞ፡ ዝተሓዘ ምስ ሰኣኑ ተኸኽ ኣሉ ደቂስ፡፡

ኣ’ወን ኩሉ ኩኒታት ሰድራና ዘከሬ ንኣኡ ሓቕፊ ኣብ ነጉዲ ልዋም ለይቲ ምስ ኣዲንትይ ክቃለስ ኢሓደርኩ፡ ድቃስ ሰኣነ ዝሓደርኩዎ ከይኣኽሰኒ ኮኑ ልሰለ ዓቕመይን ዕድመይን ዝኸኣ ማህበይል ተሳኪመ ኣብቲ ዘሰናዮ መዳበር ናይ ዝቕመጡ ናይ ዝተፈላለዩ ሰባት ጌጅ ኣናረኣኹ፡ ከልክክብት ኣብኡ ብድሕሪዚ፡ ኣዝዋዩተይ ኣከብ ዝርከብኩዎ ቀብሪ ዋቒያዎ፡፡

ናይ ዕምሪይ ኣኳ እንተስ ኣዘገሃ እንተስ ጸብ ኣስቲካ ሰቐ ከተብሎ ምተኾኑ ዝኸፈኣ ነገር ናይታ ምዕቡዩ እዩ፡ ናናቕት ኣብ ከበዳ ኣትዮጵ፡ ኣደባልህ ኣደስቲ ኢሉ፡ ንኡዴና ከዘናኽራ ዝነኑል (እትግልገሎሉ ዝበረት ነገራት) ነም ክኖኑ ኣኳ ኣብ እትርጋደሉ ግዜ ምኒ ምባል ተነ ሓዲሩ፡ ክስብ’ቲ ብይም ኣዴና ዝተሓጸበ ፍርናሽ ዝተዓሕፈሉ ቦታ እናኾይት ከኣ ኣሸሪረትኒ፡ ነብስ ኣዝዩ መኑመ፡ ሓመመት እወን፡፡

ኣብቲ መዳበር ናብ ዝርከብ ሕዝምና ከመሳልሰ ከፈኣኒ፡ ምነኡ ቁጠዐ ዝመልኦ ገጾ. ቀኒኒታ ኣሎ፡ ሸፒሩና መግ. ክሓትት ናብቲ መኽዘን ኣብ ዝኸደሉ ግዜ’ወን ካብኡ ዘይፍለ ጸሮት እናኢ’ጋጠመ፡ ሓንኣብ እረክብ ሓንኣብ እነጽእ፡ ‘ከናት እናተኾደደ ከኣ መግ. ተራእዩኩም’ ዝብል ኣደራዕ ዘረባ’ወን ቀግ ዘብሎለይ እዋን ኣይተኣኽሎ፡ ምብጽሑ ምጽንሓሱ ምትብ’ሞ ኮኑ ‘ዓሉ መኽዝርካ ሓሊ’ መን ካብ’ታ ጉድጓዳም ምስ ኣቐልቀለምኒ መኽ ርእሪሄ ምስ መሊሮም፡፡

“ውሕል ሕድር እናበለ ምስ ከይ፡ ከሉ ነገር ደርኃዕ እዩ” ይብሃሉ፡ ናብና ግን ነምኑ ኣይብረን፡ እንታይ ምስ ረኸበና ኣጥባን ኣዴባን ኣዕሚቕካ ቀብርካ ኣብ መሳ ጨነፍት ሰራዊት ሰፈርካዮ ምርኃዕ ኣሎ ኣይ? ምርኃዕስ ይትረፍ፡ ናይ ነምኑ ሓሳብ ይኸን ሕልሚ’ወን ኣይብረንኒ፡ ብዘይዳ እኳ ድኣ ናብራ እናሓሰመናን እናመረረናን ስለዘኸይ መመለሱ ብር እናበልካ ሓዘን ነፃሩ፡፡

ከተማ ናቕፉ ካብ እትኾነበብ ኣብ ሻድሻይ ወርሒ ማንታ ዝኾነትምናና ካልኣይ ወርሒ ኣብ ዝሓዘሉ ምኃኑዩ - ርኢናዮ ዘይንፈልዮ ሓደሽ ነገር ተዓዚቡኒ፡ ወተሃደራት ሰርዓት ኣዲስ ኣብ ቅድሚኡ ኣርእዮሞ ዘይፈልጡ መንገዲ ሸበደበድ ክብሉ ጀመሩ፡ ሸበደበደም ኮኑ ንዓና ኣዘዙ ኣሰገብድናን ኣተሓሳሰቦናን፡ ሰማይ ንብሉ ካብቲ ቅድሚኡ ዝበረ እዋናት ዝጸዓቐ ደበና ተሸፊኑ ነበሩ፡ ነበድ ግመ እወን ንምድሪ ሸፈናኒ፡ ኣብ ጥቃካ ዘሎ ነገር ክትርእዩሉ ዘይትኽእሉ ደረጃ ተበጊሑ፡ ከሉ-ኹሉ ክትርእዩ እንከለኹ ባህርይ ከይተረፈ ንወድቀት ዕሰባት ከዘሳቦፍ ቃል ዝኣተወ ኮዮ ደስመንቲ፡ ኣብ’ቲ ግዜ’ቲ ናይ ሀይወትከም ኣድሕሕ መተሓሳሰብ ዝወድቕ ብምኾሉስ ደምጺ ‘ኢደከም ሃት’ ዝብል ብህግ ቅድመ ከትት ይቃላስ ነበሩ፡፡

እየም ኣናብስ ወሓጠ ግን ኣብ ደርቓናንም ኾጀኑ፡ ናይ ዘር ሰዓት ኣኸለት፡ ተኸሲ ብኹሉ መኣዝን ተጀመረ፡ ካብቲ ናይ ቅድሚኡ እዋናት ዝሃዳ ጻዕዳ፡ ንክልኢ’ወን ትኹን ዝገ ከይበለ ደማ ወዳ፡ ኣከዋተይ ኣብ ርእሲ ፍርህን ራዕድን ብጥሜት ጠለፅ በሉ፡ ንክፍስ እየም ግበይቲ ነም ሻሙ ምተጸመምና፡ ዕምሪይ ግን መማንጣ ዘይቁጸረ ሰሓል ከመይ ኣሉ ኮሚ?

ጠያይት ብጦማ ጹጋና ጭውጭው እናበሉ መግ. ንምርኑብ ኣከዋተይ ሰጋ ናብዩም ወተሃደራት ጌይ ኣምራሕኩ፡ ኣብቲ ኦፍ ንምሸቱ መዋገም ራሕራሕም ህድማ ጥራይ ነኩ፡ ተጋደልቲ’ወን ሰባብዎም ናብቲ ዝበሩሉ ቦታ ቀኒው ዝበረ ኣጻዋር ኣንፈቱ ንቕድሚት ቀጸሉ፡ ቅሩብ ደማ ኣስተንፈሱ፡ ኣብዘ ግዜ ንዓኣ ኣኣዮምም ዝዘዝሮሙ ብኹሊም ክንቆሳቐሱ ዝኽእሉ ዝበኡ፡ ኣብቦ ዝበርናያ ዝ ነዎሙ ተ.ዝ.ቢ፡ ንዓና ድማ ናብ ካልእ ቦታ ኣማዓዘሩ፡ እቲ ኩናት ኣደዘሓለኑ፡ እግራእግርና ካብ ምነዩብ ኣይቋረጽኑ፡ ኣብቲ ዝኸፈኣ ዕድል ኣጋጠመና፡ ኩሉ ኣሎ ዝዘዝ ብሪት ናብኡ ቀንኡ፡ መሬት ብክነበ ደርናን ጸልመተት፡ ብጋዝን ደርናን ተሓጊሩ ዓቕልና ጸበቡ፡ ምድረሰማይ እኳት ኣሊሉ፡፡

ነቦዝጽ ብዘዳኽል ሰቓይ ኣእወኑ፡ ዝሃምሕሕን ዝረድኣናን ግን ኣደረኽሰኑ፡ ደፍዓት ተጣእሉ፡ ጐዳጉድን መሕሉኢ. ቦታታትን ብዕማ ናይ ኢድ ተፋሉ፡ እቲ ናይ ኢድ ብኢድ ወዳ ብዘይ ዕርፍቲ ቀጸሉ፡ ሰራዊት ጸሎ. ኣይተጻወሮ፡ ወተሃደራት ንምሸቱ መዋገም ራሕራሕም ህድማ ጥራይ ነኩ፡ ተጋደልቲ’ወን ሰባብዎም ናብቲ ዝበሩሉ ቦታ ቀኒው ዝበረ ኣጻዋር ኣንፈቱ ንቕድሚት ቀጸሉ፡ ቅሩብ ደማ ኣስተንፈሱ፡ ኣብዘ ግዜ ንዓኣ ኣኣዮ ዝዘዝሮሙ ብኹሊም ክንቆሳቐሱ ዝኽእሉ ዝበኡ፡ ኣብቦ ዝበርናያ ዝ ነዎሙ ተ.ዝ.ቢ፡ ንዓና ድማ ናብ ካልእ ቦታ ኣማዓዘሩ፡ እቲ ኩናት ኣደዘሓለኑ፡ እግራእግርና ካብ ምነዩብ ኣይቋረጽኑ፡ ኣብ ቅሓ ቅሓ ሓሊ ጋዝ ተጋደልቲ ንዓምራይ ይመናሰሉ ነበሩ፡ ካብቲ ከተማ መብዝሒ ደልዮ ብዓምጫኡ ጸብ ምስይ ኣሎ ኣመሳዩ፡ ንኡ’ወን ኣዝዩ ፈተወ፡ ድሕሪ ክልተ ቕኑ ናብ ሓደ ብሩሓት ቁልዑ ዘሎወዎ “ዝሮ” ወሰዱ፡ ዝሮ’ ናቕፉ ክትነበብ እንከለ ቤት ትምህርቲ ሰወራ ዝተመሳረተላ - ኣብ ሶሞኒዊ ምብራቕ ሳሕል እትርከብ ታሪካዊት ቦታ እዩ፡፡

ካብዚ እዋን እዚ ንደሓርል ድሕሪ ወሰደና ወሰዲ ዝኸፈ ወድብ ህዘዊ ግዕር ሓርነት ኤርትራ ነም ኣባን ኣደን ኮይሉ ብክምህርትን ሕንቃቕን ኩሉኩሉ ኣዕበዮ፡ ድሕሪ ደገም ንእና’ወን ተጋደልቲ ህግ ኩይሉ፡ እቲ ናይ ገደሲ ህይወት ምስ ተጋደልቲ ተተሓሒዝዮ፡፡

***

ጀማልን ኣከዋተይን ካብታ ናብ ቤትትምህርቲ ሰወራ ዝኣተወላ ሰዓት፡ ኣብ ትሕቲ ሓልዮት ኣዴ ኣኣዮ ንዓ ኣኣዮ ዝዘዝሮሙ ብኹሊም ክንቆሳቐሱ ዝኽእሉ ዝበኡ፡ ኣብቦ ዝበርናያ ዝ ነዎሙ ተ.ዝ.ቢ፡ ንዓና ድማ ናብ ካልእ ቦታ ኣማዓዘሩ፡ እቲ ኩናት ኣደዘሓለኑ፡ እግራእግርና ካብ ምነዩብ ኣይቋረጽኑ፡ ኣብ ቅሓ ቅሓ ሓሊ ጋዝ ተጋደልቲ ንዓምራይ ይመናሰሉ ነበሩ፡ ካብቲ ከተማ መብዝሒ ደልዮ ብዓምጫኡ ጸብ ምስይ ኣሎ ኣመሳዩ፡ ንኡ’ወን ኣዝዩ ፈተወ፡ ድሕሪ ክልተ ቕኑ ናብ ሓደ ብሩሓት ቁልዑ ዘሎወዎ “ዝሮ” ወሰዱ፡ ዝሮ’ ናቕፉ ክትነበብ እንከለ ቤት ትምህርቲ ሰወራ ዝተመሳረተላ - ኣብ ሶሞኒዊ ምብራቕ ሳሕል እትርከብ ታሪካዊት ቦታ እዩ፡፡

ካብ ዝ ዝ ዝ

ማእከል - ጸብጻብ ዓመታዊ ገምጋም ስራሕ ንኡሳን ዞባታትን መሻርኽትን

የናታን የዕቡዑ
ኣዚ/ዞባ ማእከል
ስእሊ. - በርሾት ዮማ

ኣብ ዞባ ማእከል ዝርከብ 16 ንኡሳን ዞባታት፡ ኣብ 2023 ናይ ዙዩዳኡ ምምሕዳረወን ማሕበራወን ንዋዕታት ገምጋም ኣካይዶን ነይሮ፡፡ ኣቡቲ ካብ መወዳእታ ወርሒ ሕዳር ክሳብ መጀመርታ ታሕሳስ ዝቐጸለ ገምጋሙ ብዘዕየ'ቲ ከሉ ዝተወጠነ መደባት ልምዓትን ብልዑል ተጎዝፎ ሕብረተሰብ ነቐዲድ ዝጠፈለየ ዕማማትን

ብብዘምልከተኦም ኣመሓዳርቲ ንኡሳን ዞባታት፡ ወከልቲ ዝተፈላለየ ጨናፍር ሚኒስትሪታት፡ ሃገራውያን ማሕበራት፡ ወከልቲ ግንባርን ኣዘዝቲ መደባራት ፖሊሲን ብዘርዝር ክቐርብ ቀንጹ፡፡ ንሎሚ ንዓኡ ብዘምልከት ዘዳለናዮ ሓጺር ጸብጻብ ሒዝናልኩም ቀሪብና ኣሎና፡፡

ህዝቢ ዞባ ማእከል፡ ነቡ ከሉ ህዝቢ ኤርትራ - ኣብ ሓድሕጋዊ ፍቕርን ሰላትን ዝተመርኮሰ ጭዋ ባህሊ መሰለዩኡ እዩ፡፡ ኣብ ነቡ መርዓን ሓዘንን ዝኣመሳሰሉ ማሕበራዊ ጉዳያት ብሓበር ኩይኑ'ዩ ንዝሓስ ዘዳናዝን ምስ ዝተሓንሱ ዝሕንሃሰጹ፡፡ ንዘሎኣ ዝጠመየ ዝኾረቐ ወኑ ድማ ብጠንዘዘን ንዋትን ካብ ምሕጋዝ ሓሊፉ ቀረበ ሕወሃታዊ ምኽሪ ብምልጋስ ተነፋ የነጐቐ፡፡

እዚ. ሰናይ ተግባራት እዚ. ግዜ ብዘይ ተጎዝፎ መሓወራት መንግስቲ ብሓፈሻ ኣመሓዳርቲ ንኡሳን ዞባታትን ኣመሓዳርቲ ከተማታትን ድማ ብፍላይ ኣይተግበርን እዩ፡፡ እዚ. ክብረታት'ዚ፡ ኣብ ግዜ ብረታዊ ቃልሲ. ዝያዳ ደሚቕን ገሊሕን እዩ፡፡

ኣቡቲ ገምጋማት፡ ኣመሓዳርቲ ንኡሳን ዞባታት፡ ህዝቢ. ቡዘዝሰብረሉ ምምሕዳር ከብ. ጽናፍን ቅርጹይን ምምሕዳራዊ ኣገልግሎታት ንኽኣሕብ ዝተጎዳደ ንዋዕታት - ብዘርዝር ኣቕረባ'ዮ፡፡ ገለ ካብ'ቲ ዘቕረብዎ ጸብጻብ ንዕደላ መሳረታዊ ጠለባት፡ ክብራመዝዝን ነባርነትን ዝመልከት ኩይሉ፡ እቲ ኣገልግሎታት ጽናፍ ነምዝሰረ ገለጻ'ዮ፡፡

ኣቡቲ ገምጋም ንዝሰረ ምምልሳን ኮለልን ናይ ህዝቢ. ንምውጋድ ተዛዚሉ ዝተዋደደ - ብሓይሊ.ጹሓፍ.ጸዓት ዝሰርሕ መብራህቲ፡ ሓደ ካብቲ ብምትሕብባር ህዝቢ. ዝተገብረ ዓቢይ መደባት ምኽኑ ክገልጽ እኽሊ፡ ኣፍልጦ ሕብረተሰብ ኣብ ምትልኻል ገስትን በደላትን ድማ ምስ ፖሊስ ዞባ ማእከል ብምትሕብባር ዕወት ሰሚናራት ነምኣተ'ዩ ዝተዋደደ በሃህ፡፡

ቀጺሉም ሓለፍትን ጹሓፍትን ሚንስር ንኡሳን ዞባታት ኣብ ዘቕረብዎ ጸብጻባት፡ ህዝቢ. ኤርትራ ብስመር ቅልጽምን ብሓደ ኣተሓሳሰባን ብሓደ ሀርመት ልቢን ኣብ ምውሓስ ልኡላውነትን ሃገራዊ መኽሰብን ዘርእዩ ድልወትት፡ ንጸለም ዘርመመ ምንኩሩ ገለጻ'ዮ፡፡ ንኡየም ኣብቲ ዘቕረብዎ ጽሑፍ፡ ጉድኒ ጉድኒ'ቲ ህዝቢ ኤርትራ ናጽነቱ ንምዕቃብ ክኸፍሎ ዝጸንሐ ረዚን ዋጋ መምስኪቱ ኤርትራ መሰብሮ ዜጋታቱ ብባይሎት ንምልዋጥ ቀዳምነት ናይ ቀዳምነታት ብምኑቡ ምዕሩይ ዝኾነ ማሕበራዊ ኣገልግሎታት ነዋድድ ነምዝጸንሐ ሓብሮምኑ፡፡

ሓደ ካብቲ ብሰፍሓት ዝተዋደደ ማሕበራዊ ኣገልግሎት፡ ትምህርቲ ምኑኑ ደማ ተጠቒሱ፡፡ መንግስቲ ትምህርቲ ናብ ከሉ ዜጋ ብዋሕሪ ንምብጽሕ ብዙሓደ ጻዕሪ ሎሚ ዳርጋ በትትምህርቲ ዘይተሰርሓሉ ከባቢ የለን፡፡ ኣብ ዞባ ማእከል እውን ቅድሚ ናጽነት ብቐጽሪ ውሑዳት ኣብዩትትምህርቲ ብምንባሮ ዝጠበሐሉ ተመሊሮ እቲ ዞባ (ብፍላይ ኣየም ኣብ ገጠር ዝኖሩ) ናይ ካልኣይ ደረጃ ትምህርቲየም ንምቀጽል ናብ ኣስመራ ይገዛዙ ነይሮ ይፍለጥ፡፡

ዝ. ጸምንት'ዚ. ንምእላይ እምነቡሩ፡ ኣብ ዞባ ማእከል ኣገልግሎት ትምህርቲ ንምህፃሕ ብዘዘ'ኳየደ ወሳድ ጻዕሪ ኣብዩትትምህርቲ ብዓይነትን ቁጽርን ነዮብየ እኽሊዉ፡ ምስ ምውዳድ ሳዕሊምት ነሳዕጃት ደሜ ዓመት መጽአ ብዘዘፈላለየ ዓውደ'ትምህርቲ ተመሪቑም ናብ ምምህርና ዝዋፈሩ መማህራን ቁጽርም ነብ ነምዝበለ ኣብቲ ጸብጻብ ተሓቢሩ፡፡

ንተሳሳት ጥዕና ኣመልኪቱ ኣብ ዝቕረብ ጸብጻብ ቁጽሪ ትሳሳት ጥዕና ቅድሚ ናጽነት ወሳሕጉዳት ነይሮን ጥራይ ዘይኮኑ ዘይተማልአ ዕጥቂ ዝጸበቕን ኣብ ትሕቶት ደረጃ ዝርከበን እዮን ነይሮኑ፡፡ ድሕሪ ናጽነት ግኑ መንግስቲ ኤርትራ ጸሳት ጥዕና ንምምሕሮሽ ልዑል ገንዘባዊ ወጻኢታት ኣፍሰሱ ዙዩዶ ንዋዕታት ጸቡቕ ወጻኢት ደርጃ ነምዝሎ ይፍለጥ፡፡

ምስ ምውዳድ ሳዕሊምት ትሳሳት ጥዕና፡ ሃገራውያን መወከሲ. ሆስፒታላት ኦሮታን ሓሊስትን ነምኑ ድማ ኣብ ኣስመራ ኣብ ትሕቲ ጨንሬር ሚኒስትሪ ጥዕና ዞባ ማእከል ዝዋርሑ መወከሲ. ሆስፒታል ሓዘሓዝን ነሞዊ ሆስፒታል ቤትመኾኑን ጉዳይፍጹ ቡቦዝኡ ብዘዎጥቃኦ ዘሎዋ ዘመናዊ መሳርሒታትን ዝህቡኡ ሕክምናዊ ኣገልግሎታትኡ ኣተባቢ ወጻኢት ደርጃ ነምዝሎ ኣብቲ ጸብጻብ ተገሊጹ፡፡

ብዘይ'ዝ፡ ኣብ ሃገርና ብሓፈሻ ኣብ ዞባ ማእከል ደማ ብፍላይ፡ ኣብ ህጻናት ዝኾኑቲ - ክሳብ ደረጃ ሞትን ሰንክልናን ዘብጽሑ ሕማማት ፖልዮ፡ ንፍዋን ቴታነስን ነምዝሰዱ፡ እንተኾነ ብነሊ'ቲ ንኡም ንምዋፋእ ዝተዋደደ ወሳድ ጻዕሪ ዝተራእየሉ ሰፊሕ ሽፊን ክህብት፡ ኣብ ሓጺር ግዜ ነበረያ'ዝ ክኸሉ ነምዝኾኑሉ በሃህ፡፡

ብኡኡ መዝርኒ ደረጃ ንቕሓት ኣብ ተጠቃምት ህዝባዊ ኣገልግሎት ጥዕና ነምዝዝበየ ነየለጽ እኽሊ፡ ነፍሰጾር ኣዴታት ቅድሚ ወሊድ ናብ ትሳሳት ጥዕና እናተመሳሰለ ዝዝበራኡ ክትትል - ካብ 4 ግዜ ናብ 8 ግዜ ክብ ነምዝበለ ተሓቢሩ፡፡ ቁጽሪ መጸበይ ነፍሰጾራትን ትሳሳት ጥዕናን ኪኖ ኣስመራ ናብ ርሑቕ ገጠራት ዞባ ማእከል እናኣሰፋሕፍሐ ይቐጽል ነምዝሎ'ውን ተገሊጹ፡፡

ኣቡቲ ገምጋማዊ ኣኼባ ቀጺሉ ዝቕረብ ጸሕፋት፡ ናይ ወከልቲ ኣርባዕተ ጨናፍር ሕርሻ እቲ ዞባ - ማለት ንኡሳ ዞባ ኣስመራ፡ ቦሪኑ ሰረጀቓን ጋላፍሐሊን እዩ ነይሩ፡፡ ንምዕቃብ ሓመደን ማይን ንዋዕታት ልምዓት ብቕኑ፡ ምርግጋጽ ወሓሳን ጸርያቱ ዝተሓለወን ማይ፡ ከኒታት ልምዓት ዘራእቲን ኣሕምልትን ፍረታትን ነምኑ ድማ ንወሳሰኑት መግቢ. ብሓፈሻ ንዕምምት ሃብቲ እንሰሳ ከኣ ብፍላይ ዝምልከት ጸብጻብ ብዘርዝር ቀሪቡ፡፡

ሓመደን ማይን ናይ ምዕቃብ ንዋዕታት፡ ሚኒስትሪ ሕርሻ ኣብ መደባቱ ሓንጺጹ ኣብ ባይታ ንምትግባሩ ምስ መሻርኽቱ ኣሳስት ዓመት መጽአ ብልዑል ወኒ ዝዘርሓሉ ቀንዲ ዕማም ምኑኑ ተጠቒሱ፡፡ ናብ ዓድታትን ምምሕዳራት ከባቢን ብምውራድ ዘሳሰሎም መደባት ምስራሕ ቅናታዊ ዛኒታት፡ ሕርሻዊ ዛኒታት፡ ከስርታት፡ ንዋዕታት ምገራቡ ወዘተ. ሰፊሕ ህዝባዊ ተሳትፎ ዝተራእየሉም ልምዓታዊ ዕማማት ነምዝኾኑ እቲ ጸብጻብ እቲ ንዋዕታት ነቲ መንግስትን ህዝቡን ኤርትራ ኣብ ርእሱ ምርኮ ዘለዎም ንጹር ራኢ. ዘንጸባርቕ ምኑኑ ኣረዳኢ፡፡

ህዝቢ. ኤርትራ ዘይናቱ ዘይደለን ርሃጽ ዝበልዕን ወናኒ ጭዋ ባህሊ. ምኑኑ ዘመልከተ እቲ ጸብጻብ ነበርቲ ዓድታት ንኡሳን ዞባታት ማእከል ብርንታታት ተወዳዳሪ ዘይዳዎ ማእዶት ህያው ኣቦት ናይዚ. ምኑኑ ሓብሩ፡፡ ህዝቢ. ዞባ ማእከል፡ ኣብ ምስራሕ ቅናታዊ ዛኒ ሕርሻዊ ዛኒ ከስርታት፡ ንዝቤታዊ ኣገልግሎት ዝወዕል ነዘንቲ ማያት (ንኣሽቲ ዳጋታት፡ ሪህያታትን ሓጽብታትን) ብልዑል ንቕሓትን ወኒን ነምእተሳተፈ ዘመልከተ እቲ ጸብጻብ ነም ወጻኢቲ ልዕሊ. 90% ካብ ህዝቢ. ዞባ ማእከል - ጸርያቱ ዝሓለወ ማይ ከሰቲ ቦይ ነምዝሎ ገለጹ፡፡

ኣብ 2023 ንዘተሳሳሰለ ንዋዕታት ልምዓት ብቕኑ. ኣመልኪቱ ኣብ ዝቕረብ ጸብጻብ ኣብ ዞባ ማእከል ብጠቕላላ 30,958 ኩንታል ዝተፈላለየ ኣእዋል ነምእተዘርኡ፡ ካብኡ ኣእዋል 80.58%፡ ጥሪታት 14.58%፡ ናይ ቅብኢ. ኣዝርእቲ ደማ 2.85% ነምዝሸፍን ተገሊጹ፡፡ ብነሊ ንሓረስቶት ነየባሪሉም ዝጸንሐ ምትብባዕን ጸቡቕ ቁጽጽራዊ ንዋዕታትን

እወን፡ ኣብ ምብዛሕ ምሃጽ ዘርኢ. ስርናይን ዕፉንን ዘተባህዐ ወጽኢት ነምእተመዝገበ ተሓቢሩ፡፡

ብመሳረት ዝቕረበ ጸብጻብ ሓረስቶት ዞባ ማእከል፡ ብነሊ'ቲ ብቕጽሊ. ዝወሰደም ዝተፈላለየ ሞያዊ ምኽሪታትን ደጋፊታት ውሕስት መግቢ. ብሓፈሻ ቀረብ እንቋቕኑን ጸቦን መዳርን ደማ ብፍላይ ኣብ ምርግጋጽ፡ ዝጸወቱዎ ዘሎዉ. ተራ ቀሊል ኣይኮነን፡፡ ቁጽሪ ኣርባዕቲ ናይ ጸብ ከብትን ንዝብን ካብ ዓመት ናብ ዓመት እናወሰኸ እዩ ዝመጽእ ዘሎ፡፡ ብፍላይ ኣብ ምርባሕ ናይ ጸብ ከብቲ ዝተሳተደ ናይ ምድቓል ማህርሲ፡ ኣተባቢ ወጽኢት ክርከቦ ተኻኢሉ ኣሎ፡፡ ኣብ ምርባሕ ናይ ገደና ደርቆ ዝተሳተደ ንዋዕታት እወን ተመሳሳሊ. ወጽኢት ክሕሪሶ ተኻኢሉ እዩ፡፡

ወከልቲ ሃገራውያን ማሕበራት (ሃገራዊ ማሕበር መንእሰያትን ተመሳሪን ኤርትራ፡ ነምኑ ድማ ሃገራዊ ማሕበር ደቂኣንስትዮ ኤርትራ) እወን፡ ኣብቲ ገምጋም ዓመታዊ ጸብጻብ ስራሖም ኣቕሪቦም ነይሮም፡፡ ወከልቲ ሃምመተኤ ኣብ ጸብጻቦም፡ እቲ ማሕበር ኣብ 2023 ካብ ዙዩዶ ንዋዕታት 90% ተመሳሪ ኣብ ስራሕን ጸቢብን ውግቢታት ኣብ ምውዳብ ዕወት ስራሕ ነምዝዝየዩ፡ ብነሊ'ቲ ብቕጽሊ. ዙዩዶ ዘሎ ኣብ መንእሰያት ዘተኣሪ ዝተፈላለየ ሞያዊ ስልጠናታት ድማ ብዙሓት መንእሰያት ሞያን ክእለትን ዓጠቓም ናብ ስራሕ ክዋፈሩ ክኢሉም ነምዝሎዉ. ተገሊጹ፡፡

ሃምመተኤ ብዘይ'ዝ፡ ኣብ 2023 ኣብ ዝተፈላለየ ትሳሳት መንግስቲ ንዝሰርሑ መንእሰያት ኣፍልጦኦም ዘርኽ ዝተፈላለየ ኣስተምህሮኣዊ ጽሑፋት ኩዱሉ እኽሊ፡ ናይ ካድር ስልጠናታት ድማ ወሃቡ፡፡ ብዘወሃኸ፡ ምስ መሻርኽቲ ኣካላት ኩይኑ፡ርኢይ ማሕበራ-ቁጠባዊ ጸገማት ዘሎዎም መንእሰያት ኣጸንሀ፡ ንቕጽሊ. ህይወቶም ዝኾኑም ሞያዊ ስልጠናታት ወሃቡ፡፡ ብወገን ሃገራዊ ማሕበር ደቂኣንስትዮ ኤርትራ ድማ ሕቶ ማዕርክ ደቂኣንስትዮ ብምልኣት ኣብ ምምላእ ጉጹእቲ ልምድታት - ምኽንያት ጋልኣንስትይቲን መርዓ ትሕቲ ዕድመን ኣብ ምውጋድ ተጨበጡ ዘሎ ዓወታት ብዘርዝር ድሕሪ ምቕራቡ ነቲ ተበጺሑ ዘሎ ደረጃ ንምዕቃብ ቀጺሉ ክትትልን ቃልሲን ነቡዳድ ምኽኑ ተመልኪቱ፡፡ እቲ ማሕበር፡ ኣብ ትሕቶት ደረጃ መሰብሮ ዝርከብ ሰድሪብት ዝጥዉራ ደቂኣንስትዮ፡ ማሕበራዊ መሰብሮኦን ንምምሕሮሽ ዝሕግዝን ዝተፈላለየ መደባት ሞያዊ ስልጠና ከተግብር እኽሊ፡ ንትግብሮ ዝመልከት ጸብጻብ ደማ ኣቢቱ ናይ ገምጋም ኣኼባ ብዘርዝር ኣቕሪቡ፡፡

ክልተኣም ሃገራውያን ማሕበራት ኣብ ጸብጻቦም፡ ኣብ ምድማቕ ከሉም ሃገራውያን ቦዓላትና ብሓፈሻ ኣብ ምድማቕ ቦዓል ናጽነትና ደማ ብፍላይ፡ ልዕሊ. ከሉ ከኣ ኣብ ሰሓርግት ምቕባል ሽግ ናጽነትና ዘርኢዩዎ ተወፋይነትን ጭዋ ባህሊን ዝደገቕ ምንኩሩ ገምጊሞም፡፡

ብዘይ'ዝ፡ ክልተኣም ሃገራውያን ማሕበራት ብምኽንያት 20 ሰ - መዳልቲ ሰሞኣታትና ደም ናይ ምልጋስ መደብ ከዳልዉ. እኽሊዉ፡ ዝተፈላለየ ሞኣዮት ደማ ኣካይዶም፡፡ ካብዚ. ሓለፍም'ውን ንዝተሳለዩ ጸገማት ስድሪብታት ገዝኮ'ውን ጉልህታዊን ሓገዝ ኣብርኪቶም፡፡ እዚ ዝመልከት ጸብጻብ ደማ ብዘርዝር ኣቕሪቦም፡፡

ኣብ መወዳእታ፡ ከሰን ኣብ 16 ንኡሳን ዞባታት ተዘርጊሐን ዝርከብ ሽወዳት መደባራት ፖሊስ ዞባ ማእከል፡ ኣብ 2023 ናይ ዝተራእየ ገስጋትን በደላትን ጸብጻብ ብዘርዝር ኣቕሪቡ፡፡ ወከልቲ ጨንሬር ሚኒስትሪ ዕዳን ማሕበራዊ ድሕነትን እወን እቲ ጨንሬር ኣብዚ. ዓመት'ዚ. ዝዙዩዶም ዝተፈላለየ ንዋዕታት ዝዝመዝም ጸብጻብ ኣቕሪቦም፡፡ ኣብ ጸብጻቦም ደማ እቲ ጨንሬር ንጹጉማት ስድሪብት ስወኣትን ኣለይቲ ሰኽሓላንን ኣብ ምጥያስ ዕወት ንዋዕታት ነምእተገብረ ኣብኦሆም፡፡ ብዘወሃኸ፡ ብዘዘ ንስድሪብት ስወኣት ዝዘዋህበ ደበናን ሓገዝን ዝመልከት ጸብጻብ ኣቕሪቦም፡፡

ነበርቲ ዝተፈላለየ ከባቢታት ዞባ ማእከል፡ ኣብቲ ዝቕረበ ጸብጻብ ምርኪብ ብምግባር፡ ኣብ ዕምምት 2023 ዝተራእየ እወታዉን ኣሉታዉን ጉድኒታት ብምዝታይ፡ ንመደባት ስራሕ 2024 ዝሕግዙ ሃጽቲ ሓሳባትን ርኢይቶታትን ኣቕሪቦም፡፡

ወዝተረፈ

መም/ዮናስ ሃብተ

ከም ብ'ዋዛ

"ሓሪ ሓላፋይ እዩ. . ."

እንታይ እዩ ኣርኪ:ብዋም እንድዒ - ክልተ ሰባት እዮም ሓዳጎም ህድእ ኣሉ እቲ ሓደ ግን ሕርቅሕርቅ እናበለ ክዘረብ ጀሊሙ፡ እቲ ሕርቅ ኣሉ ዝዘረብ ዝበረ ሰብ "ደሓን ፈለጠ ኣለኹ፡ ካብይ ሕሞቕ ጠበይ ከተወጽእ እንድዩ ሓሳብኪ . . እንተኾነ ካብይ ሕሞቕ ከተወጽእ ማእት ዘብት እዩ!" ክብል ተዛረበ፡፡

ሽው እቲ ሓደ - "በል ንሽካ ድማ ነዋሃ ትብሎ ዘሎካ 'ኣብ ወሽቦካ ዘሎ ሕሞቕ ጠበይ ከወጽኦለይ እዩ' ዝብል ትጽበት እንተሎካ ተሓሊ ቀጽ፣ ኣነ ሕሞቕ ጠበይ ናይ ሰብ ኣወጽኦ ብጽበቕ ጠበይ ናይ ምቕያር ዕሞማ የብለይን!" ክብል መለሰሎ፡፡

===

'ሓሪ እትብል ቃልዶ ሶሚሕከምዋ ትፈልጡ? መሳ ወይ ኣብዩ? ነየም ንርግት ደርግ ጸበቕ ገይርና ዘርከብሉ ሰባት እኳ፡ እዝ ቃል እዝኣ ጋሻ ኣይትኾነን እዩ፡ እየም ነቲ ሰርዓት ዘርከብከምሉ ሰባት ግዜ ይትረፍ ትርገሞ ዋላ ነም ቃል'ውን ሶሚሕከምዋ እትልጡ ኣይመሳሰሎን፡፡

ኣቦቲ ብስትጽሕፈት ባህላዊ ጉዳያት ማሃበራዊ ትምህርቲ "ሓሪ'ሸዊ መምርሕን መሳለፍን ኣፋዊ ስጽሕፍ" ብዘብል ኣርእስቲ ዝተዳለወ ኣብዩ ግዜም ዝኾነ መጽናዕታዊ ጽሑፍ ነም ዘንበከዱ ቀደም ነቲ መዝሙቲ ሰርዓት ደርግ ዘዳኸመ ህዝቢ ኤርትራ፡ "ኣብ ርእሲ ዘሎታ ተወሲኽዎ!" ዝዜጋቱ መሳሲ ድማ ደርቂ ተወሲኽዎ ነበሩ፡፡ እቲ ሰርዓት ነኡ ንእሰም መሳብሮ ህዝቢ መዘዝ ንዝለ ወሓዳት ኣርትራውያን ብወሓድ ስርናይ ወትደርና ይኾነ ነበሩ፡ ሽው ነፃሞቲ፡ "ተመንሲ፡ ምእንቲ ከብዱ ይኾይድ ብኾነ" ዝዘሎል ምኳኑ ህዝቢ ነየም ነም ተመን ኾኑ ብኾነ ይኾይም ብኾነ ክኾዱ ጀሚርም ዝዘሩ ገለ ወሓዳት ኣሕዋቱ

"ሓሪ ሓላፋይ እዩ ሓሪ

ሰብኣካ ምቕያር ነውሪ!"

ዝብል ደርጌ ገይሩ፡ "ሸዋር ሓሳፋይ እዩ እሞ - ዝ. ሓሳሬ ሸዋር ክትብሉ ባህርኽም መሳክከምዩ ሰብኣካም ኣይትቕይሩ፡፡ ንዘሓልፍ ንእሽቶ ነገር ክትብሉ ዘይሓልፍን ነገርን ጌጋ ኣይትፈጽሙ" ዝብል መልእኽቲ ዘለዎ ካብ ጌጋኣም ንክሕረሙ ዘተሓሳስብ ኣሪሚ ደርጌ ይደርሪሉም ነበሩ፡፡

ሓቂ ትሓደሽ ኣኳ ንሁ መጽሓፍ መዛበ ቃላት ገጸጹ 'ሓሪ' ዝብል ቃል ኣደረኽሙኑ፡፡ እሞ እቲ 'ሓሪ ዝብል ቃል ደኣ ካብይ መጺኡ? ኣለ ምስ ሓሳብኩ ግዜ ጸለኢ. ንኤርትራውያን ዘረባታየምን ምብህሎየምን እናተኾታተለ ኣብ ጽንም የወድቕም ስለዘበረ፡ ኤርትራውያን ኣብ ናይ ነገሳቱ ናብራኣም፡ ብጽሊኢ. ክፍለጥ ዘይኽእል ፍሉይ ዝኾነ ሓይሊ ኣዋናዊ ቃላት ምረብኩ ናይ ምርድዳ ማል ኣማዕበለሎም ነይርም ክኾኑ ከም ዝኾኑሉ ገሚተ፡፡ በቲ ጥበም ከኣ ተገሪመ፡፡

ጥበቡ ረዚን መልእኽቲ ንዘለዎ ዘረባ ቅልል ብዘበለን ብስዝርን መንገዲ ይገልጽ፡፡ ጥበብ ከኡ ንእሰም መብብሮ ህዝቢ መዘዝ ንገለ ወሓዳት ኣርትራውያን ብወሓድ ስርናይ ወትደርና ይኾነ ነበሩ፡ ሽው ነፃሞቲ፡ "ተመንሲ፡ ምእንቲ ከብዱ ይኾይድ ብኾነ ይኾይም ብኾነ ክኾዱ ጀሚርም ዝዘሩ ገለ ወሓዳት ኣሕዋቱ

"ሓሪ ሓላፋይ እዩ ሓሪ

ሰብኣካ ምቕያር ነውሪ!"

ዝብል ደርጌ ገይሩ፡ "ሸዋር ሓሳፋይ እዩ እሞ - ዝ. ሓሳሬ ሸዋር ክትብሉ ባህርኽም መሳክከምዩ ሰብኣካም ኣይትቕይሩ፡፡ ንዘሓልፍ ንእሽቶ ነገር ክትብሉ ዘይሓልፍን ነገርን ጌጋ ኣይትፈጽሙ" ዝብል መልእኽቲ ዘለዎ ካብ ጌጋኣም ንክሕረሙ ዘተሓሳስብ ኣሪሚ ደርጌ ይደርሪሉም ነበሩ፡፡

ሓቂ ትሓደሽ ኣኳ ንሁ መጽሓፍ መዛበ ቃላት ገጸጹ 'ሓሪ' ዝብል ቃል ኣደረኽሙኑ፡፡ እሞ እቲ 'ሓሪ ዝብል ቃል ደኣ ካብይ መጺኡ? ኣለ ምስ ሓሳብኩ ግዜ ጸለኢ. ንኤርትራውያን ዘረባታየምን ምብህሎየምን እናተኾታተለ ኣብ ጽንም የወድቕም ስለዘበረ፡ ኤርትራውያን ኣብ ናይ ነገሳቱ ናብራኣም፡ ብጽሊኢ. ክፍለጥ ዘይኽእል ፍሉይ ዝኾነ ሓይሊ ኣዋናዊ ቃላት ምረብኩ ናይ ምርድዳ ማል ኣማዕበለሎም ነይርም ክኾኑ ከም ዝኾኑሉ ገሚተ፡፡ በቲ ጥበም ከኣ ተገሪመ፡፡

ጥበቡ ረዚን መልእኽቲ ንዘለዎ ዘረባ ቅልል ብዘበለን ብስዝርን መንገዲ ይገልጽ፡፡ ጥበብ ከኡ ንእሰም መብብሮ ህዝቢ መዘዝ ንገለ ወሓዳት ኣርትራውያን ብወሓድ ስርናይ ወትደርና ይኾነ ነበሩ፡ ሽው ነፃሞቲ፡ "ተመንሲ፡ ምእንቲ ከብዱ ይኾይድ ብኾነ ይኾይም ብኾነ ክኾዱ ጀሚርም ዝዘሩ ገለ ወሓዳት ኣሕዋ

ምልክታ

ናጽነት ደስበለ - ሓበን ገብረኣምላኽ - ሳምራዊት መለስ

ላዕለዋይ ቤት-ፍርዲ ኣስመራ

ኣብ መንነ ደግባይ በዛሊት ጸገወይኒ ሃይለ ገ/ሂወትን ወ/መልኢ ወረሑ ጸገይቱ ኣብርሃምን ብዘሎ ክርክር ጉዳይ ን5/1/24 ተቛጺሩ ስለዘሎ፣ ወለጋት መልኢ ወ/ሮ ህድኣት ኣብርሃም ብጋዜጣ ተጸዊዐን ኣብ ቤ/ፍ ይቅረቡ፣

1ይ ቤት-ፍርዲ ዞባ ማእከል ኣስመራ

ፊልፊልት መብጌታ ተኽለማርያም ምባል ተሪፉ ኣልማዝ መሉጌታ ተኽለማርያም ተዛሊሉ ይተኣረመሊይ ስለዘበሉት፣ ዝቃወም እንተሎ፣ ን24/1/24 ኣብ ቤ/ፍ 6ይ መጋኺያ ቁ41 ይቅረቡ፣

ዮዲት መሳ ተኽለ ምባል ተሪፉ ዮዲት መሳ ሰለመን ተዛሊሉ ይተኣረመሊይ ስለዘበሉት፣ ዝቃወም እንተሎ፣ ን24/1/24 ኣብ ቤ/ፍ 6ይ መጋኺያ ቁ41 ይቅረቡ፣

ደለና ሃብተኣብ ግደ ምባል ተሪፉ ደለና ሃብተኣብ ግደ ተዛሊሉ ይተኣረመሊይ ስለዘበሉት፣ ዝቃወም እንተሎ፣ ን16/1/24 ኣብ ቤ/ፍ 3ይ መጋኺያ ይቅረቡ፣

እምኑት ተስፋጸዮን ተስፋይ ምባል ተሪፉ እምኑት ተስፋጸዮን ተስፉ ተዛሊሉ ይተኣረመሊይ ስለዘበሉት፣ ዝቃወም እንተሎ፣ ን17/1/24 ኣብ ቤ/ፍ 3ይ መጋኺያ ቁ37 ይቅረቡ፣

ትርሓስ የማስ ምባል ተሪፉ ዳናይት የማስ ተዛሊሉ ይተኣረመሊይ ስለዘበሉት፣ ዝቃወም እንተሎ፣ ን24/1/24 ኣብ ቤ/ፍ 1ይ መጋኺያ ቁ32 ይቅረቡ፣

ኮማዊ ቤት-ፍርዲ ገጀረት

ኣቶ ቢንያም ርእሶም መሓረዝዘ፣ ሓወይ ኣስመርም ርእሶም መሓረዝዘ ስለዝሞረፈ፣ ኣነ ምስ ሓንቲ ሓፍተይ ወረሱቲ ምኳንና ደረጋጽልና ስለዘበሉ፣ ዝቃወም እንተሎ፣ ን23/01/24 ኣብ ቤ/ፍ ይቅረቡ፣

ከሳኒ ኣቶ ሳሙኤል ብርሃ ተኸስኒት ወ/ሮ ሰምር የወሃኒ ናይ ሓዳር ክሲ ተመሳሪቱልኪ ስለዘሎ፣ ብኣኽል ወይ ብኸጋዊ ወከል ን23/01/24 ኣብ ቤ/ፍ ቅረቡ፣ እንዘይቀሪቡ፣ ጉዳይኪ ኣብዘለኻሉ ውሳኔ ክወሃሉ ምኳኑ ኣፍልጥኩ፣

ከሳኒት ወ/ሮ ሰምር ብጹኣምላኽ ተኸስኒ ኣቶ መድሃኔ ቦኽረጌን ናይ ሓዳር ክሲ ተመሳሪቱልኪ ስለዘሎ፣ ብኣኽል ወይ ብኸጋዊ ወከል ን23/01/24 ኣብ ቤ/ፍ ቅረቡ፣ እንዘይቀሪቡ፣ ጉዳይኪ ኣብዘለኻሉ ውሳኔ ክወሃሉ ምኳኑ ንፈልጥ፣

ወ/ሮ ሰዓንኣ ተወልደብርሃን ኣረጋይ፣ ቦኽል ቤተይ የወሃኒ ንብረመስቀል ዘርኢ ስለ ዝዓረፈ፣ ንዓይ ናይ መጻምዲ መሳለይ ይተሓለወለይ፣ 5 ደቅና ከኣ ወረሱቲ ምኳናም ደረጋጽሉም ስለዘበሉት፣ ዝቃወም እንተሎ፣ ን23/1/24 ኣብ ቤ/ፍ ይቅረቡ፣

ኮማዊ ቤት-ፍርዲ ዓዲ ኋላ

ኣቶ ዓሊ ጣሀር ኢብራሂምን ወ/ሮ ሳዕማ ኣድረስ ሰዒድ ጋልና ወ/ሮ ሂንዳና ዓሊ ጣሀር ስለዘተሰወኣት፣ ንእና ወለዳ ወረሱቲ ምኳና ደረጋጽልና ስለዘበሉ፣ ዝቃወም እንተሎ፣ ን18/01/24 ኣብ ቤ/ፍ ይቅረቡ፣

ቤት-ፍርዲ ባጽዕ

ሓምድ መሓመድ ዓሊ ምባል ተሪፉ ሓምድ ሚሕሙድ ዓሊ ተዛሊሉ ይተኣረመሊይ ስለዘበሉ፣ ዝቃወም እንተሎ፣ ን18/1/24 ኣብ ቤ/ፍ ይቅረቡ፣

ምልክታ ሓራጅ

ኣብ መንነ ወረሑ ክፍሊ ተኽሊ ማና ተኽሊ +6 ወ/ሮ ታረቀኸ ኣይንኣለም +2 ንምቅላት ወሪሻ ዝምልከት ብዘተመለከ ውሳኔ (መደምደምታ) ዝምልከት ዘይንቡሃቕስ ንብረት፣ ኣብ ቀሓወታ ጎደና ዓራቴና ዝርከብ ሀንጻ ኣብ 250 ት/ሜተር ዝተደፍነ ተራ ንዝን ናይ ትካል ቤት መዝጠን መሳሰጠን ናይ ስርሓት ቀርጥቡ ዝሓዘ ኮይኑ፣ 4 ቀንዲ ክፍልን 5 ሓገዝቲ ክፍልን ዘተጠቓለለ ብዓይነት ክምቀል ስለዘደነኣሉ፣ መጠሪ ዋጋ ሓራጅ 221,513.00 ናቕፋ (ክልተ ሚእትን ዓስራን ሓደን ሽሕን ሓሙሽተ ሚእትን ዓስርተ ሰሳሳተን ናቕፋ) ብበዓል ሞያ ተዋሚቱ ቀሪቡ ስለዘሎ፣ ክወዳደር ዝደሊ፣ ካብ ዝቖረበ ግምት 1/4 በትክ ሕሳብ ወይ ብሰም ፈ/ፍርዲ CPO ኣስሪሑ ብኣኽል ወይ ብኸጋዊ ወከሉ ብምቕራብ ተመዝገቡ ክወዳደር ይኽእሉ፣ ተወዳደርቲ ቅድሚ ዕለተ ሓራጅ ሓሙሽተ ናይ ስራሕ መዓልታት ጀሚሩ ክፍጽሕዎ ዝደልዩ መጠን ገንዘብ ብገጹር ብቑጽርን ብኣህዝን ብምጽሓፍ ኣብ ፖስታ ሻኒትም ኣብ ላቢ/ፍ ቁጽሪ 66 ቀሪቦም ክወስኑ ይኽእሉ፣ ካብ ዝምልከቶ ቤት ፍርዲ መአገዲ እንዘዘይቀሪቡ ጨረታ ደው ኣይብልን፣

ቦታ ጨረታ፡- ላቢ/ፍ ገጠን መጋኺያ ቁጽሪ 27
ዕለት ጨረታ፡- 31/01/2024
ሰዓት ጨረታ፡- 3:00 - 4:00 ድ/ቀ
ቤ/ጽ/ዋ/ፈ/ፍርዲ

ምልክታ ጨረታ

ቀሪብ መገበ፡ እንቋቕኑሕ

ዕድጊ ቤ/ጽ/ጨ/ሚኒ/ትም/ዞባ ማእከል፡ ንኢሕዳሪ ቤት ዓይኑስወራን ኣብርሃ ባህታ ቀሲብ ተመሊሮ፡
ኣርእስቲ ውዕል፡- ዓመታዊ ቀሪብ መገበ ተመሊሮ ናይ ኢሕዳሪ ቤ/ት/ዓይኑስወራን ኣብርሃ ባህታ፡
ኣፈባብ ዕድጊ፡- ክፉት ጨረታ፡
ዓመታዊ ቀሲብ መገበ ተመሊሮ ኣብ ዓመተ ትምህርቲ 2024 ካብ 01/01/2024 ክሳብ 31/12/2024 ናይ ዓሰርተ (10) ኣዋርሕ ብዘይካ ሓምሲን ኑሓሲን ቀሪብ እንቋቕኑሕ ኮሚቴርት ስለዘደለዩ፣ ሕጋውያን ኣቕረብቲ ደልዮም፡፡
1. ቤ/ጽ/ጨ/ ሚኒ/ትም/ዞባ ማእከል፡ ንኢሕዳሪ ቤት/ዓይኑስወራን ኣብርሃ ባህታ ንሕጋውያን ኣቕረብቲ ዋጋታት ቀሪብ መገበ እንቋቕኑሕ ብዕሽግ ደብዳበ ከቕርብ ደልዮም፡፡
2. ጨረታ ንኸሊም ሕጋውያን ኣቕረብቲ ክፉት እዩ፡፡
3. ተቓረጽቲ፡ ቅዳሕ ናይ 2021 ዝተሓደሰ ፍቓድ ዋጋን ናይ 2022 ክሊራንሰን መምጽኦን የቕርቦ፡፡
4. ተቓረጽቲ፡ ተወሃኪ ሓበሬታ ምስ ዝደልዩ፡ ካብ ቤ/ጽ/ጨ/ ሚኒ/ትም/ዞባ ማእከል ቁ.8 ቁቴስ 180386 ናይ ጨረታ ሰነድ ኣብ ስራሕ ሰዓታት ክረኽቡ ይኽእሉ፡፡
5. ብቑዓት ተቓረጽቲ፡ ሰነድ ጨረታ ንምውሳድ ዘይምስ ጥሪ ገንዘብ ሓምሳ ናቕፋ ብምኽፋል ክወስዱ ይኽእሉ፡፡
6. ጨረታ ኣብ ጋዜጣ ሓዳስ ኤርትራ ተሓቲሙ ካብ ዝወጽኣሉ ንሓሙሽተ መዓልታት ክፉት ኮይኑ፡ ንጽባሒቲ፡ ሰዓት 9:00 ቅ.ቀ ይኽፈት፡፡ ሳንዱቕ ጨረታ ሰዓት 8:00 ቅ.ቀ ይዕጽፍ፡፡ ተቓራጊታይ ቅድሚ ሰዓት 8:00 ቅ.ቀ ናይ ዋጋታት ቀሪብ መገበ እንቋቕኑሕ ብዕሽግ ደብዳበ ከቕርብ ይግባእ፡፡ ድንገዩ ዝቕርብ ሰነድ ጨረታ ይጸውዕ፡፡
7. ጨረታ ተቓራጊቲ፡ ሕጋውያን ወከልትን ሰራሰርዓት ወይ ኣከፋፍታ ጨረታ ክህቡ ዝመጽኡ ሰባትን ኣብ ዝተረኸቡሉ ኣብ ቤ/ጽ/ጨ/ ሚኒ/ትም/ዞባ ማእከል፡ ቁ.9/11 ሰዓት 9:00 ቅ.ቀ ብዋልጻ ይኽፈት፡፡
8. መኽበሪ ጨረታ (Bid Security) c.p.o ናቕፋ፡ 5,000.00 (ሓሙሽተ ሽሕ ናቕፋ) ክሃቡ ኣለዎ፡፡
9 . ጨረታ፡ መምርሒ ዕድግን ምምሕዳር ንብረትን መንግስትን ብዘኽብዝ መሳረት ይቅየድ፡፡
10. ቤ/ጽ/ጨ/ ሚኒ/ትም/ዞባ ማእከል፡ ቀሪብ መገበ ንኢሕዳሪ ቤት/ዓይኑስወራን ኣብርሃ ባህታ፡ ዝሓሸ ኣማራጺ እንተረኽቡ ብምስኡ ወይ ብዘይ ጨረታ ናይ ምስራዝ መሳሉ ዝተሓለወ እዩ፡፡

ቤ/ጽ/ጨ/ሚኒ/ትም/ዞባ ማእከል
Ministry of Education Zoba Maekel p. Box 82 Tele. No. 180374/180389

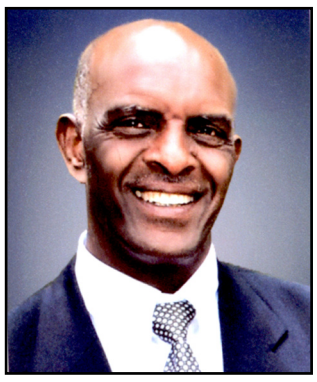

ምስጋና

ብዝሞት ክብሪን ፍቱወን ቦኽል ቤተይ ኣቶ ተኽልዝቢ ግደይ ዕዋል ዝዘሎሙዀና መረር ሓዘን እናገለጽና፣ ክሳብ ደገራ ልቡኡ (እምባይላ) ብምኻድ ዘቃብርኩምናኑ ካብ ወገሎዋን ወጻእን ብዘኽሊ ዘጋብርኩምና ሕሊም ኣይትርስኩ እናበልና፣ ሓዘንና ነምዝዋጽና ብኣኽብሮት ንገልጽ፡፡

ቦኽልቲ ቤቱ ፍረወይኒ ንብረ/ርስኑ ምስ ደቁይን
ስድራቤት ኣፍነሀር ግራዝማች ግደይ ዕዋልን
ስድራቤት ኣፍነሀር ሻምባል ጥሪ ንብረ/ርስኑ መሓረናን ምሉኣት ስድራቤትን

ምስጋና

ብሞንደይሃዊ ሞት ክብር ቦኽል ቤተይ ኣቶ የማስ ክብርም ዝዘሎሙዀና ሓዘን እናገለጽና፣ ክሳብ ዳንዴር ብምኻድ ዘቃብርኩምናን ብኣኽል ተመላለስኩምን ካብ ወገሎዋን ወጻእን ብምድዋልን ዘጽናናዕኩምናን ሕሊም ኣይትርስኩ እናበልና ኮማሮዋ፡፡

ቦኽልቲ ቤቶም ወ/ሮ ብርኽቲ ማሳፍን
ምስ ደቆምን ምሉኣት ስድራቤትን

ምስጋና

ብምኽንያት ሃንደይሃዊ ሕሞም ዝዓረፈ ብልቢ ኣፍቅሮን ንፈትዎን ኣሎና ሓወናን ኣቶ ሰለመን ኣሰፍሃ በዓ (ጋርደን ሆቴል ዓዲቐይሕ) ዝዘሎሙዀና መረር ሓዘን እናገለጽና፣ ኣብ ተኾጐዳዕ ዘቃብርኩምና፣ ሬሳ ኣብ ምልኣኽን ምቕባልን ዘሃገኽኩምና ኣሕዋትን ነፀምኡ'ውን ጉዞ ብምምልሳነን ካብ ወገሎዋን ወጻእን ቴሌፎን ብምድዋልን ዘጽናናዕኩምና ሕሊም ኣይትርስኩ እናበልና ሓዘኖና ንገልጽ፡፡

ቦኽልቲ ቤቱ ወይኒ ኣስገዶም ምስ ደቁን ምሉኣት ስድራቤትን

ኣነ ወ/ሮ የርጃናስ ተኽለማርያም ቀሉተ ዝዘሃልኩ፡ ኣብ ዞባ ማእከል፡ ከተማ ኣስመራ ነበር ተሪሮሉ፡ 1A745" ጉደና "ናግራን" ቁጽሪ "-" ፕሎት "97" ፓርሰልዞን "ASP 00021414" ፓርሰል"A" ዝርከቡ፡ ኣብ ቤት ጽሕፈት ካዳስተር ብመሰለይ ቁጽሪ ት.011231/1 ብዕለት 05/04/2017 ብሰም ኑፍ/ ተኽለማርያም ቀሉተ ሃይሉን ወላዲት ኣደይ ወ/ሮ ኣብርሃዬን ንብረ/ርስኑ ንብረ/ርስኑ ዝዘመዘገበ ንዙ ወላዲት ኣደይ ንብጽሕታ ዝምልከት ብዕ 07/12/2023 ብቑጽሪ መዝገብ 238/2023 ኣብ ቅድሚ ረጅስትራር ቤት ፍርዲ ቀረባ ብወካሕባቶ ስለ ዝዘበትኒ'ሞ ናብ ስመይ ከመሓላልፍ ስለዘደለኽ፣ ዝቃወም እንተሎ፡ ሕጊ ብዘኽብዝ መሳረት ካብ ዝምልከቶ ቤት ፍርዲ ናይ መአገዲ ትእዝዝ ወይ ናይ መወጽኢታ ውሳኔ (ይግባይ ተዛሊሉ እንተኾይኑ) ሐዙ ኣብ ወሽጠ 30 መዓልቲ ናብ ቤት ጽሕፈት ፓብሊክ ኖታሪን ቤት ጽሕፈት ሃገራዊ ካዳስተርን ይቅረቡ፡

ወ/ሮ የርጃናስ ተኽለማርያም ቀሉተ

ኣነ ነበዮት ንብረ/ርስኑ መሓሪ፡ ብመሳረት ቤት ፍርዲ ካብ ወላዲተይ ትብርህ ንብረታትኖ ሓሳስ ዝተገብረለይ ህይቡ ነቲ ኣብ ዞባ ማእከል ንኡስ ዞባ ማይተመናይ ጎደና 112/13 ቁጽሪ 33 ፕሎት 64 ፓርሰል Q ቁጽሪ ምስክር ወረቐት 118156 ሙ ቁጽሪ 121651 ዝዘመዘገበ ንዙ ብዘይብ ናብ ስመይ ከመሓላልፍ ስለዘደለኽ፣ ዝቃወም እንተሎ፡ ምልክታ ኣብ ጋዜጣ ሓዳስ ኤርትራ ካብ ዝወጹሉ ዕለት ጀሚሩ ኣብ ወሽጠ ሓደ ወርሒ፡ ሕጊ ብዘኽብዝ መሳረት ካብ ዝምልከቶ ቤት ፍርዲ መአገዲ ሐዙ ናብ ቤ/ጽሕፈት ፓብሊክ ኖታሪን ቤት ጽሕፈት ሃገራዊ ካዳስተርን የቕርቡ፡

ነበዮት ንብረ/ርስኑ መሓሪ

ስፖርት

ሙሴ ገ/እግዚኣብሄር

ኣርባዕተ ኣስመራ ናብ ፍርቂ ፍጻመ ሰጊራ

ግጥምት ሻምፕዮን ካልኣይ ዲቪዥን ከነሶ እግሪ ኮባ ማኣከል ብቕድሚ ትማሊ. ናይ ምድብ ጸወታኡ ኣብ ገዘዘማሉ ኣርባዕተ ኣስመራ ካልኣይቲ ኮይና ናብ ፍርቂ ፍጻመ ዘኽልፋ ወጽኢት ኣመዝገቡ።

ኣብዚ ኣብ ምድብ 'ለ' ዝርከብ ጋንታታት ጸወታኦን ዘቀዳዕል መሕልቲ ፊለማ ዕዲጋሓመሳን ማይተመናይን እዮን ተጋጠመ። ኣብ መባል 20 ደቒቕ ብመገዲ ዓወት ዑቕባይ ብዘዘመዘገበት ሽዮ ንእረፍቲ 1ብ0 መራሓ ዝወጹት ዕዲጋሓመሳ ኣብ ካልኣይ እብረ ካብ ዳዊት ኣብርሃም ተሰፋኣለም ታደሰ ዓወት ዑቕባይን ማጀር ተመሳሒሎን ኣርባዕተ ሽዮታት ወሲኻ 5ብ1 ተዓዊታ። ንእዝ ሽዮ ማይተመናይ ኣኽለሉ ቢረሰት እዩ ኣመዝገበ ሞ።

ደንደንን ፓራዳይዝን ድሕረን ዝተጻወታ ነይረን። ፓራዳይዝ ኣብ ቀዳማይ እብረ ካብ ዳል ተሰፋገርሞሽ ናትናኤል ግደን የሩስ በርሀኑ ደንደን ከኣ ካብ ሚሮን ኣለም ሽዮታት ብምቑጻረን ፓራዳይዝ 3ብ1 መራሓ ወጺኡ።

ደንደን ድሕሪ ዕረፍቲ ኣብ መባል 57 ደቒቕ ብመገዲ ሚሮን ሽዮ ብምወሳኽ ወጽኢት ናብ 3ብ2 ኣጸበባዩ ነይሩ። ኣብ ዝተረፈ ደቓይቕ ፓራዳይዝ ካብ ናትናኤል ግደን ዳል ተሰፋገርሞሽን ደንደን ከኣ ካብ ሚሮን - ሽዮታት ብምወሳኽን ሞኑ ፓራዳይዝ 5ብ3 ክትዕወት ክኢሉ።

ኣብ መወዳኢታ ዝተሰርዐ ጸወታ መረብ ሰቲት ምስ ኣርባዕተ ኣስመራ ዘቀደዶኡ ግጥም እዩ። ናብ ፍርቂ ፍጻመ ንምሕለፍ ማእረ ወይ ዓወት ዘድልየ ዝነበረ ኣርባዕተ ኣስመራ ኣብ መባል 23 ደቒቕ ካብ ቴደርስ ሰለሙን ብዘቐጽረታ ሽዮ 1ብ0 ንእረፍቲ ኣምራሑ።

ኣብ ካልኣይ እብረ መረብ ሰቲት እዩ ኣተመዓራርያ ሽዮ ኣመዝገቡ። እዝ ጋንታ ኣብ መባል 64 ደቒቕ ካብ ኣይመን መሓመድ ናስር እዩ ሽዮ ኣመዝገበ - 1ብ1 ክትፈላለይ ክኢሉ። በዚ ከኣ ክልተአን ቀዳመይቲን ካልኣይቲን ኮይነን ናብ ፍርቂ ፍጻመ ሓለፈት።

እዚ ውድድር ጸባሕ ቀዳም ጉዳይፍ ምስ ኣርባዕተ ኣስመራ መረብ ሰቲት ምስ ዝዓጥኑ ብዘቐዳኡ ናይ ፍርቂ ፍጻመ ጸወታታት ክቐጽል ምኹኑ ህዝቦ ርኡይ ናይ'ቲ ፈደራሽን ሓበሬ።

ማን ሲቲ ንፍሊፕስ ቀጠልያ ሙብራህቲ ወሊዓትሉ

ሻምፕዮን ክሰዩት ዓለም ዝሽዮት ማን ሲቲ ንኣፈፋለአ ካልሽን ፍሊፕስ ናብታ እትደልዮ ዘለ ክሰብ ነመተሰል ብልቓሕ ክጸግር ቀጠልያ መብራህቲ ከምዝወሰዳ ጋዜጣ ቸክሆፕት ኣብ ዓምዳ ኣፈሪሩ።

ነመተሰል ንቡታ እቲ ብዮሕሰት ሕዋታት ጠለመ ዝ ዓመተሎፕት ዝሽሰራ ሳንደሮ ቶናለ. ንምሽፋን እዩ ዝ. እንግሊዛዊ ኣፈፋለ. ከተሪርሞ ብጥብቂ ትዛታታሎ ዘሎ ይሽዓንግር ብሰሪ ሕጊ ፋይናንሲዊ ፍትሓዊ ጸወታ ብልቓሕ እምባር ሚልዮናት ፓውንድ ኣፍሰሰ ብቕሞሚ ከተሪርሞ ኣይትኾልን እዩ።

ብመጻዕሪ ኢጣልያዊት ክሰብ ጁቬንቱስ ንቃልሽን ንምፍራም ምስ ጋንታኡ ዝርርብ ጀሚራ ምህዋ ይግበጽ እዩ። ይሽዓንግር ብመሳረት ጋዜጣ ቸክሆፕት፣ እዚ. ናይ ቅደም ተጻዋታይ ለደስ ዊናይትድ ኣብ ፕሪመር ሊግ ነጀንሕ ዝሰዓለ ተኾኢሎ ኣለዎ።

ኣብ ክሪዎት 2022 ናብ ሲቲ ዝዘጋግዘ ካልሽን ኣብ ትሕቲ ጋርደዮላ ቀሞሚ ቦታ ክሕብ ኣይኮነሉ። ዛቲት ኣብዚ ወቕቲ ኣብ ፕሪመር ሊግ 89 ደቓይቕ ጥሪይ ተጻዊቱ ዘሎ ፍሊፕስ ኣብቲ ዝሰለፈሉ ቦታ (ኣናክፈፈል ዝሰለኽል እዩ) ብሮድሪ ተዓብሲሉ ደርኒቡ። ጋርደዮላ ዋላ'ወን ሮድሪ ብዘተፈላለየ ምኽንያት ኣብ ዝሽኸረሉ ንኦዝነን ሕ ልዋስ ነቐደም ደርኢ እዩ።

ምኻድ ኦናና ንባዩ ንዲር ጽቡቕ ዕድል...

ቀዳማይ ሓለዋ ልዳት ማን ዩናይትድ ኣንድረ ኦናና ትማሊ. ሓመሰ ንዝገራዊት ጋንታኡ ካሜሩን ኣብ ዋንጫ ኣፍሪቃ 2023 ክወትል ጸወዲት ድሕሪ ምቕባሉ ነቲ ዛቲት ዘይተሰለፈ. ዘሎ ካልኣይ ሓለዋ ልዳት ኣልታይ ባዩንዲር ጸበትቕ ዕድል ምኹኑ ተገሊጹ።

ኦናና ኣብ ዋንጫ ዓለም 2022 ምስ ኣልልጥሄኡ ርብርት ሶንግ ከሰምምዕ ብዘይምኽእሉ ካብቲ ውድድር ምኡዩ ይዝከር። ድሕሪ ወሰናት መሕልታት ከኣ ካብ ኣህጉራዊ ውድድር ጥሮታ ምወጽኡ ኣፍሊጠ። እንተኾኑ ዝሓለፈ. ወርሒ. ማኸረም ቡታ ሃገራዊት ጋንታ ንዘመጽእ ጸወዲት ዳዮማይ ተቐብሉ ኣብ መጻረዩ ግጥምት ዋንጫ ኣፍሪቃ ወከሉዋ ነይሩ። እንሆ ሕጂ ከኣ ኣብቲ ዝመጽእ 13 ጥሪ ዝጅምር ውድድር ክወትል ጸወዲት መጺእዎ ኣሎ።

እዚ. ሓለዋ ልዳት ኣብዚ ክረምቲ ናብዚ እንግሊዛዊት ክሰብ ካብ ዝጽንግር ንደሓር ወሰኑቲ ጌጋታት ብምፍጽም ንጋንታኡ ዋጋ ኣኽፈልዋ እዩ። ዓቢይቲ ጌጋታቱ ግኑ ነቲ ኣብ ኢዮስስ እንሽሎ ዝዕልም ዝሰረ ናይ ሕጂ ዓለሚ ዩናይትድ ኣሬል ተን ሃግ እምኑ ዝቕይሮ ኣይከሎን። እዚ ከኣ ኣብ ወርሒ. መሳከረም ናብዚ ጋንታ ንዝተጻግዘ ቴርካዊ ሓለዋ ማዕጾ ኣልታይ ባዩንዲር ናብ ምነሳፍ ዕድል ዝሰጠ ኮይኑ እዩ ጸኒሑ።

ሕጂ ግኑ ኦናና ናብ ኣህጉሩ ከቕንዕ ብምኻኑ ተን ሃጉ ፈትዩ ጸለኡ ንባዩንዲር ሓለፍነት ክህቦ እዩ። ዩናይትድ ምስ ዝኢጋስ ሃገራዊት ጋንታ ካሜሩን (ካብ ምድብ እንተሓለፋ ተወሳኺ ግጥምት ክህልዋ እዩ) ብዘተኣሳሰር ንኦናና ካብ ኣርባዕተ ክሰብ ሽዳሽተ ጸወታታት ክትፃወት ትኾኑ እዩ።

እዚ ማለት ዛቲት ዝሽኑት ጸወታ ዘይተሰለፈ. ዘሎ ባዩንዲር ንዝ. ዕድል ተጠቒሙ ነቲ ንጌጋ ኦናና እናረአየ ቅልጠፍ ሰንምቲ ዘይወሰደ ተን ሃጉ ቀልቡ ክሰሕቦ ትጽበት ይግበረሉ። ብዮዕሉ ከኣ ዓቕሙ ከርኢን ዝ. ሳሕቲ ዝርከብ ዕድል ናብ ረቡሓኡ ብምቕያር ከኣ ነየም ብጌጋ ኦናና ዝቕሓፉ ደኾኑቲ 'ኣለኽልኩም' ክብሎምን ኣበርቲዕ ክሰርሕ ግምት ኣሎ። ምስ ዩናይትድ ዝፈረመ ቀዳማይ ቴርካዊ ተጻዋታይ ክኸውን'ውን ክኽእል እዩ። ዩናይትድ ብዘይካ ንኦናና ንሞሮካዊ ሶፈያን ኣምራቦት እውን ክትሓስሮ እዩ።

ዋንጫ ኣፍሪቃ ወሰንቲ ጸለምቲ ተጻወትቲ ንዘሕዝ ክሰባት ኣወርጻ ሕማም ርኢሲ. ካብ ዝኸውን ነዊሕ ኮይኑ ኣሎ። እዚ. ናይ ሰሞኒ ዓመት ውድድር ምስ መደብ ጸወታ ክሰባት ኣወርጻ ዝዘይምምፃግወን ኣብ ወሳኒ መድረኽ ተጻወትቲን ካብ ምወሳድ ንምድሓንን ተባሂሉ፣ ፊለማ ኣብ ወርሓት ሰሪን ሓምለን 2023 ተሰረዑ ነይሩ። ይኸን እምበር ኣብዚን ኣዋርሕ ምስ ክረምቲ ብዘተኣሳሰር ኣብ ኣአንጋዲት ሃገር ኣይኮሪስኣት ብዘፍጠር ሕማቕ ኩነታት ኣዋር ናብዚን ቀዳሞት ኣዋርሕ 2024 ተቐይሩ። ከም ግብጻዊ ሳኒሕ - ሊቨርፑል፣ ናይጀሪያዊ ኦሲመን - ናፖሊ. ከምኡ'ውን ሮፈዲስ - ባዮር ሰቨርኩሰን፣ ጋናዊ ቅዱስ - ዌስትሃም፣ ማላዊ በሶማ - ቶተንሃምን ካልኦትን ዝሰባስቦም ወሰንቲ ተጻወትቲ ከኡ ናብ ሃገራቶም ከቐንዑ እየምኑ። እዚ. ውድድር 11 ሎተት እዩ ክዝዘሙ።

ቀዳማይ ሓለዋ ልዳት ኦናና ምስ ቅያሩ ባዩንዲር

"ህይወትን ባህሊን ቀጠር ከቢድ እዩ" ሮድሪገዝ

ናይ ቅድም ኣህፋፋሊ ሪያል ማድሪድ ጁምነ ሮድሪገዝ ኣብ ሊግ ቀጠር ኣብ ዝጽንሓለን 12 ኣዋርሕ ህይወትን ባህሊን እታ ሃገር ክሰመዶ ከምዝኸበዶ ገሊጹ።

ጁምነ ኣብ መሳከረም 2021 ካብ እምሊዝዊት ክሰብ ኤቨርቶን ናብ ቀጠራዊት ክሰብ ኣልራያን ምስጋጋሩ ይዝከር። ንእስነቱ ዓመታት ከበልግል እወን ፈሪሙ ነይሩ። ይኸንምእር ኣብዚ ዓረባዊት ሃገር ኣድማሽቱ ብምጕዳሉ ኣብ ወኽጠ. ሓደ ዓመት ብናይ ሓብር ምርድዳኢ ወሰኑ ኣፍረሰ፣ ናብ ግሪኣዊት ክሰብ ኣሉምፒያሰ ኣቐሀዐ።

እዚ. ከሰምብዮሜ ስስምንታይ ድኽም ብቐዳት ከምዝርአየ ንድሕሪት ተመሊሱ ክበልጽ እኽሎ። "ኣብ ቀጠር ህይወትን ባህሊን ኣዝዩ ከቢድ እዩ፣ ክትላመዳ እተጽግም ሃገር እዩ፣" ብምባል እዩ ምኽንያት ዘይዕወት ገሊጹ ዝበልጸ።

"ነም ትፈልጥዎ፣ ከሉ ሰብ ከነሶ ድሕሪ ምጽዋቱ ጥሪይ ነሱ እዩ ዝሕጸቡ፣ ኣብዚ. ግኑ ደቂ ጋንታይ ነምዝ. ክትገብር ኣይትኾኑን ኢኻ" ምስ በሉኒ ብልክዕ ፈረሑ፣ ብዘይብዚ፣ ኣብዚ ሃገር ብኢያም (ማኾሪን ካሪን ኣይጥቀመን እያም ንምባል እዩ) እያም ዝበልዕ፣ እዚ. ንዓይ ከቢድ እዩ ነይሩ። ኣነ 'ደሓን የቐንጸለዩ፣ ጥሪይ ማኾሪን ካሪን ሃበኒ' እዩ ኣለዎም። ንሱም ከኡ 'ኣይከውንን'ዩ ብኢደካ ጥሪይ ብዕዕ' ኣሉምዩ፣ ዝ. ኣይተቐበልኩዎን" ይብል - ዘዘተምቲ ኣብ ኣወርጃን ሳቲን ኣመፅሽን ዝሰመዶ ቅዲ ናብራ ኣብ ቀጠር ዘደጽእሎ ሮድሪገዝ፣ እዚ. ኣህፋፋሊ ኣብ 13 ናይ ሊግ ግጥምት ኣርባዕተ ሽዮታት ኣመዝገቡ እዩ ተፋጊጹ።

ሮድሪገዝ ቅድሚ ናብ ቀጠር ምቕናዑ፣ ኣቐዲሙ ኣብ ኤቨርቶን ብሰሃ. ማሳበርቲን ድሕሩ መዝሑት ዝዘቐበለ ዓለሚ ሪፋ ቤተዝ ብዘሀቦ ዝበረ ናይ ምስስፍ ዕድልን ከምቲ ዝድለ ኣብ ፕሪመር ሊግ ከይምፅ ኣይኮነሉ። ዋላ'ወን ካብ ኣልራያን ወጺኡ - ኣብ መሳከረም 2022 ናብ ኣሉምፒያሰ እንተተጻግዘ፣ ካብዚ ግሪኣዊት ክሰብ'ወን ድሕሪ ሸውዓት ኣዋርሕ ብናይ ሓብር ምርድዳኢ ወሰኑ ሰሪዙ ተፋጊጹ። ንልሰ. ክልተ ኣዋርሕ ወሰል ኣልቦ ኮይኑ ድሕሪ ምጽናሕ ደሞ ኣብ 29 ሓምለ 2023 ብናይ ክልተ ዓመታት ወሰል ምስ ብሪዘሊዊት ክሰብ ሳኡ ፓወሎ ተጻግዘ።

ኣብ ዋንጫ ዓለም 2014 ድሕሪ ዘርኣዮ ሱዛ. ምኽሳቐስ ብሪያል ማድሪድ ልሰ. 72 ሚልዮን ዩሮ ዝተሸፈሎ ጁምነ ኣብዚ እዋን ሓደ ካብ ዝበጽሑ ተጻወትቲ ምንባሩ ይግለጽ። ካብ 2017 ክሳብ 2019 ንኽልተ ዓመተ ሰፖርት'ወን ብልቓሕ ምስ ባዮር መሳከ ተጻዊቱ ነይሩ እዩ - ድሕሪ'ቲ ኣብ ዓመተ'ሰፖርት 2026-17 ኣብ ትሕቲ ኣሰልጣኒ እታ ጋንታ ዝሰረ ዘይኑን ዘዳን ቀሞሚ ቦታ ክሕብ ምጽጋመ።

ዜና ብሓጺሩ

* ቸልሰ፣ ንወሰል ሴጋዊ ኣህፋፋሊ. ፓፕ ዳኡዳ ዳኦንግ ኣዳፈፋቶ። ኣብ 2006 ዝተወለደ ፓፕ፣ ኣብ ዝመጽእ ክረምቲ ወዲ 18 ዓመት ድሕሪ ምምላኡ ኣብል እዝ ግቢ ክሰብ ቸልሰ. ክኸውን እዩ።

ብመሳረት ሕጊ. ሪፋ ዝኾኑት ክሰብ ዋላኻ ትሕቲ 18 ዓመት ዝሀድማኑም ተጻወትቲ ክትገብኡ ትኾኑል እንተኾኑ፣ ክሰብ እታ ጊዳብ ዕድመ ዝመልኣ ግኑ ኣብታ እትወንኖ ክሰብ እዩ ዝጽንሕ። ክሰባት፣ ትሕቲ 18 ዝሀድማኑም ተጻወትቲ ካብ መሳልጠኒ ማኽሰን ብምወጽእ ክጥቀማ ግኑ ይኾኑ እዮም።

* ሪያል ማድሪድ፣ ንዓሮሚኣ ካርሎ ኣንቸሎቲ ሓዳሽ ወሰል ክትቅጥሩ ተዒልያ ኣሎ - ብመሳረት ጋዜጣ ጎል።

ኣንቸሎቲ ምስዘ እዕጽፍዊት ክሰብ ዝጽንሖ ወሰል ኣብ ክረምት 2024 ዘብቅዕ እዩ። ዝ. ወሰል ምስ ዛዘመ ከኡ ንዝገራዊት ጋንታ ብሪዘል ክሰልማ ምኹኑ ካብ ዋዝ ኣዋርሕ ጀሚሩ ክምጽጽ ጸኒሑ። እንተኾኑ እዚ. ዓለሚ ኣብዚ ፍርቂ ቦጺሓ ዘለ ዓመተ-ሰፖርት ብዘዘጸ ጋንታ ተመሳጦም ዘለዉ. ሰብሰልጣን ማድሪድ፣ ክሰብ ክረምት 2025 ዘጽንሖ ሓዳሽ ወሰል ክህብዎ መዳቦም ኣሎዉ። ዝመጽእ ሳምንቲ ከኡ ዝ. ሕቶ ናብዚ. ኢጣልያዊ ኣሰልጣኒ ክቐንሰዎ እዮም።

* ቲኒዚዊ መንሰሰይ ተጻዋታይ ማን ዩናይትድ ሃሲል መጅብሪ ንዝሩ ኣብ ዋንጫ ኣፍሪቃ 2023 ከምዘይወትኡ ዓለሚ እታ ሃገራዊት ጋንታ ኣፍሊጠ።

"ሃሲል ንዋንጫ ኣፍሪቃ ድሰው ከምዝጸለ ነገሩ፣ ምኽንያቱ ኣብ ክሰቡ ኣብ ወሳኒ ግዜ እዩ ዝርከቡ፣" ኢሉ - ጃስል ካድሮ ዝኸሙ ዓለሚ፣ ሃሲል ኣብዚ ጋንታ ቀጻልነት ዘለዎ ውሑስ ቦታ ደረጃ ብዘህህዉ፣ ኣብዚ እትመጽእ ወርሒ. ብልቓሕ ክወጽእ ምኹኑ ይገብር። እዚ. መንሰሰይ ቀዳምት ኣብ ዕባዩት ናይ ጸወታ ግዜኡ ከተኣር ብምድላዩ እዩ ካብዚ ሃገራዊት ጋንታ ክእለ ሓቲቱ። ሰሪዩ ለያግን ፍራይዳርግኑ ዝ. ቲኒዚዊ ኬፈርማ ደልዩን ዘለዎ ክሰባት እዮም።

ዜና ውጽኢ

ሸዊት ተኽለ

ብከላ ኣየር ባንግላደሽን ህንዲን ኣሰካፊ ኮይኑ

ኣብ ርእሰከተማታት ህንዲን ባንግላደሽን ተኸሲቱ ዘሎ ብከለ ኣየር ናብ ኣሰቕፊ ደረጃ ከምዝዓረገ ተገሊጹ።

ብመሳረት ሰዋዘርላንዳዊ ትካል ምቅጽጻር ክሊማ ዝሓለፈ ረቡዕ ናይ ባንግላደሽ ርእሰከተማ ዳካ እታ ዝሰዓለ መጠን ብከለ ኣየር ዝተራእየላ ከተማ ኮይና ወዲሓ።

ልዕሊ 20 ሚልዮን ነበርቲ ዘለዋን ሓንቲ ካብተን ሰባት ብዩዕቂ ዝሰብረለንን ከተማታት ዓለምና ዝኾነት ዳካ ብነሃሲ ልዑል መጠን ተጠቃምቲ ኑዳዲ ከባቢያዊ ኣየራ እናተዘከለ ብምምጻኡ፡ ኣብ ህዝቢ ጥዕናዊ ጸገማት የኸትል ምህላዉ ይፍለጥ።

በዚ ድማ ባኽ ዓለም፡ ባንግላደሽ ምስ ጎረባብታ ደቡብ ኤስያ ብምወፃህድ ጽሬት ኣየራ ክትትሕሉ ኣተሓሳሲቡ ኣሎ።

ብተመሳሳሊ፡ ኣብታ መበዓሊ ግዜ ኣብ ዝርዝር ዝሰዓለ መጠን ብከለ ኣየር ዝረኣየለን ከተማታት ኣብ ቅድሚት ኣትዮጵያ ኒውዴልሂ ተኸሲቱ ብዘሎ ልዑል ብከለ ኣየር፡ ኣስታት 100 ቢሊታታት ኔፈርቲ ክደናገን ኣገልግሎት ባስ ድማ ክቁረጽን ምኽንያት ኮይኑ ከምዝሎ ተሓቢሩ።

እቲ ብከሉ ዝመጽእ መጋልታት ክቕጽል ከምዝኽእል ሳዕበናቱ ድማ መሊሱ ከይገድድ ተሰጊኡ ከምዝሎ ኣወን ተገሊጹ።

ሩስያን ህንዲን፡ ወተሃደራዊ መሳለጥያታት ንምፍራይ ዝርርብ ኣካዪዳን

ሩስያን ህንዲን ብሓባር ወተሃደራዊ መሳለጥያታት ንምፍራይ ዝጀመሰ ወጥን ንምድላው እወታዊ ዝርርብ ከምዝቀጸዳ ሓቢሮ።

እቲ ወጥኑ ወተሃደራዊ ዓቕሚ ሃገራተም ንምሕያል ኣጋዳሚ ምኳኑ ብመሳረት ሓቢሮ ንምሕያል ኣጋዳሚ ምኳኑ ብዘሎ ደረጃ ከምዝቀጸዳ ኣብ ዘተ ዲፕሎማስ ሚኒስተራት ጉዳያት ወጻኢ፡ ክልተአን ሃገራት ዝሓለፈ ረቡዕ ኣብ ከተማ ሞስኮ ኣብ ዘቀደድዎ ርክብ ገሊጾሙ።

ክልተአን ሃገራት፡ ኣብ ምግታእ ግዳማዊ ጸጥታዊ ሰባኦት ሓብረን ክሰርሓ ምኳነን እውን ኣብቲ ርክብ ኣጸሪጐሙ።

ብዘይካዚ፡ ሩስያን ህንዲን ኣብ ምሕያል ቀጠበ ብሓፈሻ ንግዳዊ ልውውጥ ድማ ብፍላይ ዘጋይድኦ ንጥፈታት ካብ ዝመጽእ ዓመት ክብ ከብሎኦ ምኳነን ኣፍሊጠሎ።

ህንዲ፡ ልዑል መጠን ባህርያዊ ጋዝን ኑዳዲን ሩስያ ካብ ዝሸጦታ ሃገራት ሓንቲ ምኳና ይግለጽ።

ኣብ 2023፡ መጠን ሓባራዊ ንግዳዊ ልውውጥ ሩስያን ህንዲን ኣስታት 50 በልዮን ዶላር ከብጽሕ እዩም ጸብጻቡ ዘረድኦ።

ኣብ ደ.ሪ.ኮንጎ፡ ብዕልቕልቕን ምህማም መሬትን 40 ሰባት ሞይቶም

ኣብ ምብራቕዊ ክፍሊ ደሞክራሲያዊት ሪፓብሊክ ኮንጎ ኣብ እትርከብ ኣውራጃ ኪቩ ብዘዘከሰተ ብርቱዕ ዝናብን ንኡሱ ዘዀዐ ዕልቕልቕን ምህማም መሬትን ብውሕዱ 40 ሰባት ከምዝሞቱ ሰቡ ስልጣን እቲ ከብ ገሊጾሙ።

ድሕሪቲ ሓደጋ ኩነታተም ዘይተፈልጠ ሰባት ብምህላዎም ጉጅለታት ህይወት ኣድሕን ናብቲ ዝተዛዘየ ከብጊታት ከምዝተላኣኑ እየም ሰብስልጣን ሓቢሮም ኣለው።

ኣብ ዝሓለፈ ሰሙን ኣብ ደቡብ ኪቩ ኣብ እትርከብ ቁሩት ካሊንጊ ብዘጋጠመ ብርቱዕ ዝናብ ብዘተፈጥረ ምህማም መሬት ብውሕዱ 20 ሰባት ከምዝሞቱ ኣዲርኦሃ።

ብዘመሳሳለ፡ ኣብ ግንቦት 2023 ኣብታ ኣውራጃ ብውሕዱ 438 ሬሳታት ኣብቲ ብብርቱዕ ዝናብ ዝተዛዘየ ከብጊታት ተረኺቦ። ብዘይካዚ፡ ልዕሊ 5 ሽሕ ሰባት ደቀም ከምዝጠፍኡ ናይ ሽው ጸብጻባት የመልክቱ።

ኣብ ደ.ሪ.ኮንጎ፡ ኣብቲ ካብ መስከረም ክሳብ ግንቦት ዝቐጽል ናይ ዝናብ ወቕቲ ተርእዮታት ሓደጋ ዕልቕልቕን ምህማም መሬትን ልሙድ ኮይኑ፡ መበዓሊ ግዜ ድማ ዝፍ ዕጽወት ከምዝህሰብ ይግለጽ።

ቱርኪ፡ ኣብ ዒላማታት ኩርዳውያን መጥቃዕቲ ኣየር ኣካዪዳ

ቱርኪ፡ ከርዳውያን ዕጡቓት ክጥቀሙሉም ከምዘጠንሑ ዝገልጹዎም ኣብ ሶርያን ሶሜናዊ ክፍሊ ዒራቕን ዝርከቡ ኣስታት 71 ቦታታት ናይ ኣየር መጥቃዕቲታት ከምዝፈጸደት ሚኒስተር ምክልኻል እታ ሃገር ኣፍሊጠ።

ቱርኪ ነቲ መጥቃዕቲ ዘፈጸደት፡ ሕነ ናይቶም ኣብ ዒራቕ ዝተቐትሉ 12 ወተሃደራታ ንምፍዳይ ኣብዚ ሰሙንዚ ኣብ ሶርያን ዒራቕን መጥቃዕቲ ኣየር ኣጠቢሳ ከምዝኣተ ኣብ እትገልጸሉ ዘኣ እዋን እዩ።

ሚኒስተር ምክልኻል ቱርኪ ያሳር ገለር፡ ብመርገብ ሓቢሮታ 'ኣክስ' ኣብ ዝዘርገሖ ናይ ቪደዮ መልእኽቲ፡ ኣብቲ ናይ ኣየር መጥቃዕቲ፡ ብወሕዱ 59 ዕጡቓት ከርዳውያን ከምእተቐትሉ ሓቢሩ።

ኣብ ሶሜናዊ ዒራቕ ምስ ሰራሕተኛታት ሰልፊ ከርዳስታን (ፒኬይኬይ) ኣብ ዝተቐደደ ወግዒ 12 ወተሃደራት ቱርኪ ከምእተቐትሉ ሚኒስተሪ ምክልኻል እታ ሃገር ዝሓለፈ ቀዳም ምሕቡሩ ይዝከር።

ብመሳረት ሓቢሮታ ሰብስልጣን ቱርኪ፡ ምስ ፒኬይኬይ ምትእስሳር ከምዝሎምም ዝተገልጹ ጉጅለታት፡ ኣብቲ ወተሃደራዊ መሳስር ቱርኪ ተደጋጊሖ ዝርከቡሉ ከፊላዊ ርእሰምምሕዳራዊ ዞባ ከርዳስታን ሰሊኒም ክኣትዉ ኣብ ዝፈተኑሉ እዋን ኣብ ዝተቐደደ ናይ ተኸሲ ልውውጥ ሽዱሓት ወተሃደራት ቱርኪ ተቐቲሎም።

ንጽባሒቱ ድማ ምስ ከርዳውያን ዕጡቓት ብዘተቐደደ ግጭት ተወሲኑቲ ሽዱሓት ወተሃደራት ቱርኪ ከምዝሞቱ እየም ሰብስልጣን ኣረዲኦም።

ኣፈኛ ናይቲ ብከርዳውያን ዝምራሕ ደሞክራሲያዊ ሓይልታት ሶርያ ዝተባህለ ጉጅለ ኣብ ዝዘሮ ቃል ብወኪሉ ኣብ ሶሜናዊ ምብራቕ ሶርያ ብዘተፈጸመ ደብዳብ ቱርኪ፡ ብውሕዱ ሽሞንተ ሰዓዝያን ሰባት ከምእተቐትሉ ሓቢሩ።

ንዓሰርተታት ዓመታት ኣንጻር መንግስቲ ቱርኪ ናዕቢ ዘቀደደ 'ፒኬይኬይ'፡ ብመንግስቲ ቱርኪ፡ ሕብረት ኣወርጃን ኣመሪካን ከም ግብረሽበራዊ ውድብ እዩ ተፈጊሩ።

መራሒ ሰሜን ኮርያ፡ ሃገሩ ወተሃደራዊ ምድላዋታ ከተቀላጥፍ ኣዚዙ

መራሒ ሰሜን ኮርያ ከም የንግ ኡን ሓይልታት ምክልኻል - ካብ ኣመሪካ ክመጽእ ንዘኽእል ተጻብኦታት ንምምካት ዝጐብሮ ዘሎ ወተሃደራዊ ምድላዋት ዝያዳ ከቀላጥፍ፡ ኣብ ኣኼባ እቲ ንሱ ዝመርሖ ሰልፊ ትእዝዝ ከምዝመሓለፈ ተገሊጹ።

እቲ ትእዝዝ ንትክስኒካዊ መደባት እታ ሃገር እውን ከምዝመልከት ክገልጽ እንከሎ፡ ጸጥታዊ ኩነታት ሓወሲ ደሴት ኮርያ ብሰንሰለ ኣመሪካን መሻርኽታን ዝኸተሎኦ ዘሎዋ ናይ ጸልኢ ፖለሲታት ካብ ግዜ ናብ ግዜ እናበኣሰ ይመጽእ ከምዘሎ፡ ዝ ንምግታእ ድማ ሰሜን ኮርያ ወተሃደራዊ ዓቕማ ክትርእስ ኣድላዩ ምኳኑ - ከም የንግ ኡን ወሲኹ ኣፖዝበ።

ይኸኣ'ምባር፡ እቲ ክትግበር ተወጠኑ ዘሎ ወተሃደራዊ ምድላዋት እንታይ ከምዝመሰል ብዝርዝር ኣይተሓበረን።

ኣብ'ዚ ዓመት'ዚ ሰሜን ኮርያ ሓይሎ ተኸታትሊ ፈተነታት ምውንጫፍ ሚሳይላት ድሕሪ ምኪያዳ ኣመሪካ፡ ደቡብ ኮርያን ጃፓንን ሽርኽነተን ዝያዳ ከምዝሐሞቓኦ እዩ ዝፍለጥ።

ኣብ መጀመርያ ናይ'ዚ ወርሒ'ዚ፡ ነትስኒካዊ ሓይሊ እትውንን ሳቡማሪን ኣመሪካ ናብ ደቡብ ኮርያ ከምዝኣተወት ዝዘከር ኮይኑ፡ ብተወሳኺ ኣመሪካ ልምምድ ደበድብቲ ኔፈርቲ ምስ ደቡብ ኮርያን ጃፓንን ተኣቒድ ከምዝገበረ ይሕበር።

ከም፡ ኣብ መጀመርያ ናይ'ዚ ሰሙን እዚ፡ ዓመት 2023 ኣብ ሃዱሉ ናይ መቐደሮ ዓመት ምንባሩ ብምሕባር፡ "ዓቢ ስውኒ ዝመልኣ ዓመት" ክብል ገሊጾዋ ምንባሩ ኣዲርኦሃ።

ከም የንግ ኡን ገ2024 ዝምልከት ቁጠባዊን ወተሃደራዊን ሽቶታት እውን ከምዝቐመጠ - ጸብጻብ መንግስታዊት ቴለቪዥን ከይሲኤንኤ ኣመልኪቱ።

ተረኛ ፋርማሲ
ቤት መሸጣ መድሃኒት ምሕረት

ዕለት
29/12/23

ጎደና
ጎደና መረብ ቁ.18፡ ከባቢ ካምፖ ቦሎ

ቁ.ስልኪ
124151

ፋርማሲ ቁ.1 መዓልታውን ለይታውን ኣገልግሎት ትህብ ቁ.ቴሌፎን 127565